

A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium 2005. évi költségvetése a tárca irányítása alá tartozó költségvetési intézményi (1-8. címek), valamint a beruházási, az egyéb fejezeti kezelésű előirányzatokat, a Phare programokat és az átmeneti támogatás programjait, a fejezeti kezelésű szakmai előirányzatokat, a nemzeti agrár támogatásokat, továbbá az állatkártalanítás, az árfolyamkockázat kiadásait, a Nemzeti Vidékfejlesztési Terv, a SAPARD támogatásból megvalósuló programok, az EU tagságból eredő feladatok (10. cím), és a központosított bevételek (12. cím) előirányzatait tartalmazza. Fentiekén túl a fejezet költségvetését kiegészítetik a MEH költségvetésében szereplő AVOP előirányzatok, valamint a KESZ számláról finanszírozható közvetlen területalapú és piaci uniós támogatások.

A Magyar Köztársaság 2005. évi költségvetéséről és az államháztartás három éves kereteiről szóló 2004. évi CXXXV. törvény XII. Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium fejezet 2005. évi eredeti kiadási főösszege a következő:

<i>-költségvetési támogatás</i>	<i>235 317,2 millió forint,</i>
<i>-bevételek</i>	<i>89 895,6 millió forint,</i>
<i>-kiadások</i>	<i>325 212,8 millió forint.</i>

A költségvetési előirányzatok a Kormány, a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter, valamint az intézmények vezetői részére adott törvényi felhatalmazás alapján, a végrehajtás során módosultak.

A költségvetési támogatást, illetve a kiadási előirányzatot *csökkentő intézkedések* együttes összege 18.801,1 millió forint volt, az alábbiak szerint:

- a 2275/2005. (XII. 9.) Korm. határozat alapján az előző évben zárolt összegek 2005. évben kerültek elvonásra és ezzel 17.814,5 millió forinttal lett kevesebb a támogatási és a kiadási előirányzat,
- a 2158/2005. (VII: 27.) Korm. határozat a vidékfejlesztési intézményrendszer megrősítéséről rendelkezett és ennek érdekében 100,0 millió forint került a Miniszterelnöki Hivatal fejezetbe átcsoportosításra.
- a 2172/2005. (VIII. 11.) Korm. határozat a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériumból két főnek a Miniszterelnöki Hivatalba való áthelyezésével összefüggő költségvetési előirányzatok – összesen 19,0 millió forint összegű – átcsoportosítását írta elő.
- fejezeti hatáskörben, más fejezethez 867,6 millió forint előirányzat került összesen átadásra, elsősorban kutatás-fejlesztés, agrár-felsőoktatás támogatása jogcímen az Oktatási Minisztériumnak. Előbbiek mellett az erdészeti közmunkák támogatására került átadásra előirányzat a Foglalkoztatási és Munkaügyi Minisztériumnak.

A kiadásokat, a támogatásokat, illetve bevételeket *növelő intézkedések* 32.378,2 millió forinttal módosították az alábbiak szerint a fejezet költségvetését:

- a mezőőri szolgálat megerősítésére a 2279/2005. (XII. 9.) Korm.határozat alapján 200,0 millió forint került fejezetünk részére az általános tartalék terhére átcsoportosításra.
- Kormányzati hatáskörben a költségvetési törvény felhatalmazása alapján a költségvetés céltartaléka terhére a 2005. évi létszámcsökkentés egyszeri költségeinek ellentételezésére a támogatás előirányzata három alkalommal, összesen 3.952,5 millió forinttal módosult, a 29/2005. (II.15.) Korm. rendeletben előírt eljárás szerint.

Növelte a fejezet támogatási előirányzatát a Prémiumévek Programjának végrehajtásához a költségvetés céltartalékból történt 37,2 millió forint átcsoportosítása is. A céltartalék terhére a fejezet támogatási előirányzatába az Európai Unió intézményeiben foglalkoztatott köztisztviselők és szakértők részére 43,1 millió forint, valamint a főtisztviselők illetményére 19,0 millió forint és az ösztöndíjas foglalkoztatás elősegítéséhez 3,0 millió forint került átcsoportosításra.

- az élelmiszerbiztonság intézményi háttérének fejlesztésére szolgáló és az Egészségügyi Minisztérium fejezetében tervezett előirányzat FVM fejezethez való visszacsoportosítása 1.198,7 millió forint bevétellel és 765,8 millió forint támogatással növelte a fejezet költségvetését.
- fejezeti hatáskörben a bevételi előirányzat összesen 75.623,5 millió forinttal növekedett, mely döntően a maradvány és többlet bevétel előirányzatosításának következménye. Intézményi hatáskörben a saját bevétel összesen 16.121,0 millió forinttal növekedett, melyben közel azonos arányt képvisel a maradvány és többlet bevétel összege.
- más fejezettől 151,5 millió forint forrás került átvételre, melyben a kutatóintézetek nyertes MTA pályázatait, a szakiskolák részére az Oktatási Minisztériumtól tankönyv támogatás jogcímen történt átcsoportosítása szerepel.

Az eredeti előirányzatokat csökkentő és növelő intézkedések eredményeként, az FVM fejezet aktuális költségvetési kiadási előirányzatai részleteiben, az alábbiak szerint módosultak:

Az eredeti előirányzatok évközi módosításai 2005-ben

Me: millió forint

Megnevezés	Támogatás	Saját bevétel	Kiadás	Kiadásból személyi jellegű	Kiadásból központi beruházás
Eredeti előirányzat	235 317,2	100 635,6	325 212,8	48 755,1	202,0
Módosítások:					
1)Kormányzati hatáskörben					
2275/2005.(XII.9.)Kh. elvonás	-17 814,5		-17 814,5		
2279/2005.(XII.9.) Kh.	200,0		200,0		
2172/2005. (VIII.11.) Kh.	-19,0		-19,0	-13,6	
2167/2005.(VIII.2.) Kh.	1 405,0		1 405,0	500,0	
2158/2005. (VII.27.) Kh.	-100,0		-100,0		
2072/2005.(IV.29.) Kh.	7 000,0		7 000,0		
2012/2005. (II.8.) Kh.	765,8	1 198,7	1 964,5	-21,5	
146/2005. (VII.27.) Korm. rend. EU foglalkoztatottak	43,1		43,1	34,6	
146/2005. (VII.27.) Korm.r. Főtisztviselői illetmény	19,0		19,0	14,4	
29/2005. (II.15.) Korm.rend. Létszámcsökkentésre	3 952,5		3 952,5	2 940,0	
20/2005. (II.11.) Korm.rend. Ösztöndíjas foglalkoztatottak	3,0		3,0	3,0	
8/2005. (II.8.) PM. rendelet Prémiumévek Program	37,2		37,2	28,4	
Összesen:	-4 507,9	1 198,7	-3 309,2	3 485,3	0,0

Megnevezés	Támogatás	Saját bevétel	Kiadás	Kiadásból személyi jellegű	Kiadásból központi beruházás
2) Fejezeti hatáskörben					
Más fejezetnek átadott	-867,6		-867,6		
Más fejezettől átvett	151,5	0,2	151,7	110,0	
Maradvány		20 787,6	20 787,6		136,4
Többletbevétel		54 627,2	54 627,2	2 142,7	
Kiemelt előirányzat közötti átc.				-161,2	
Feladatfinanszírozás		208,5	208,5		
Összesen:	-716,1	75 623,5	74 907,4	2 091,5	136,4
3) Intézményi hatáskörben					
Többletbevétel		10 004,2	10 004,2	1 645,2	
Vállalkozási tart. Felhasználás		68,1	68,1		
Kiemelt előirányzatok közötti átcsoportosítás				-215,3	
Maradvány igénybevétel		6 048,7	6 048,7	592,0	
Összesen:	0,0	16 121,0	16 121,0	2 021,9	0,0
Módosított előirányzat	230 093,2	182 838,8	412 932,0	56 353,8	338,4

A módosított bevételi és kiadási előirányzat forrás szerinti teljesítése:

<u>Megnevezés</u>	<u>Módosított előirányzat</u>	<u>Teljesítés</u>
-kölségvetési támogatás	230 093,2	230 253,2
-törvény szerinti bevételek	155 934,5	122 223,3
-előző évi maradvány felhasználás	26 904,3	26 899,8
<u>Összesen:</u>	<u>412 932,0</u>	
Kiadás		364 938,4

Össességében az FVM fejezeti szintű *kiadási előirányzatok* teljesítése 2005. évben 88,4 százalék.

A kiadási előirányzattól való jelentős elmaradás szorosan összefügg az évközben előírt 7.900,0 millió forint tartalékolási kötelezettséggel, valamint a bevételek 2005. évben az előirányzathoz mért elmaradásával.

A teljesítés a saját bevétel esetén 78,4 % volt. Fejezeti összes bevétel 35,1 százalékát (42 916,8 millió forintot) az intézmények teljesítették, míg a szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok bevételei 64,9 százalékot ért el (79.306,5 millió forint). A korábban az intézményi és fejezeti bevételek azonos aránya eltolódott a szakmai előirányzatok bevétele felé, amely az EU tagsággal és társfinanszírozással együtt járó EU-s bevételek növekedésének a következménye.

Az intézmények bevételei átlagosan 85,1 %-ra teljesültek. Jelentős elmaradás a szakigazgatási intézményeknél (átlagosan 79,2%), a mezőgazdasági minősítő és törzstenyészet-fenntartás intézményeinél (74,0%), a közművelődés intézményeinél (76,1%) és az agrárkutató intézeteknél (77,0%) következett be. A többi intézménycsoport bevételének teljesítése átlagosan 96,0-102,0% között alakult.

A szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok bevételei döntően a társfinanszírozással kapcsolódó EU támogatási előirányzatokból áll, így a fejezeti bevételek 54,2%-át a Nemzeti Vidékfejlesztési Terv, 27,5%-át pedig a SAPARD intézkedések EU támogatásai adják.

A fejezet 2005. évi előirányzat maradványa 14.437,9 millió forint, ebből a kötelezettségvállalással lekötött maradvány összege 14.227,4 millió forint volt. A keletkezett maradvány nagyságrendje összefüggésben van az intézményi és fejezeti sorokat érintő, előbbiekben említett kötelező tartalékolással.

Az intézményeknél kimutatott előirányzat maradvány 5.443,6 millió forint, ebből kötelezettségvállalással terhelt 5.440,4 millió forint és 3,2 millió forint kötelezettségvállalással nem terhelt előirányzat-maradvány.

Az intézményeknél kötelezettségvállalással terhelt maradvány 82,0 %-a a mezőgazdasági szakigazgatási intézményeknél, a földhivataloknál, az agrárkutató intézeteknél és a MVH-nál keletkezett.

A fejezet maradványa összesen 14.437,9 millió forint, amelyből kötelezettségvállalással nem lekötött maradvány 207,3 millió forint.

A fejezeti kezelésű előirányzatokon kötelezettséggel terhelt összes maradványból egyharmad részt képvisel a nemzeti támogatások előirányzata (2 949,9 millió forint), 30,1 %-ot az egyéb fejezeti kezelésű előirányzatok (2 638,2 millió forint), 18,2 %-ot a SAPARD intézkedések előirányzata (1 595,6 millió forint) és 12,4%-ot a Phare és átmeneti támogatással megvalósuló programok előirányzatai (1 089,1 millió forint).

A 2005. évi eredeti agrár- és vidékfejlesztési előirányzat – az FVM-fejezet költségvetésében – 205.505,5 millió forint volt. Ezt az összeget az EU Integráció fejezet költségvetésében szereplő 13.394,6 millió forint AVOP-támogatási keret, továbbá a Magyar Államkincstárnál tervezett, összesen 109.456,9 millió forint – az EU-ból származó – forrás egészítette ki. Az összesen 328.357,0 millió forint agrár- és vidékfejlesztési támogatásból a nemzeti költségvetési forrás 159.028,4 millió forintot (48,4%), az uniós pénz pedig 169.328,6 millió forintot (51,6%) tett ki.

Az EU alapokból és a központi költségvetésből rendelkezésre álló 2005. évi előirányzatokból, valamint az EU által közvetlenül térített egységes területalapú támogatás 2004. évi keretének – a közösségi előírásoknak megfelelő ellenőrzések utáni – 2005. évi kifizetéséből az év végéig összesen 409.223,5 millió forintot fizettek ki a termelőknek. Ez az összeg tartalmazza a 155.378,1 millió forint FVM fejezet költségvetéséből teljesített nemzeti támogatásokat, az 49.681,8 millió forint NVT alapján fizetett támogatást (amelyből 6.379,0 millió forint nemzeti társfinanszírozási rész), a 29.712,0 millió forint SAPARD támogatást (amelyből 6.750,0 millió forint a nemzeti társfinanszírozási rész), az Agrár és Vidékfejlesztési Operatív Program (AVOP) intézkedéseire kifizetett 18.511,9 millió forintot (ebből nemzeti társfinanszírozási rész 5.339,5 millió forint), valamint az EU által finanszírozott – a Kincstári Egységes Számla által megelőlegezett közvetlen termelői támogatást, az egységes területalapú támogatás (SAPS) jogcímen kifizetett – 148.001,9 millió forint támogatást, illetve az ugyancsak EU által közvetlenül térített 6.614,3 millió forint piaci támogatást.

A nemzeti hatáskörben nyújtott támogatások legjelentősebb tételei (teljesítések): folyó kiadások és jövedelemtámogatások (131.451,5 millió forint), fejlesztési típusú támogatások

(15.309,1 millió forint), a központosított bevételekből folyósított támogatások (erdészeti feladatok, termőföldvédelem, állattenyésztés, hal-és vadgazdálkodás: 6.712,6 millió forint.)

A támogatási előirányzatok 2005. évi felhasználását – a költségvetési törvény fontosabb jogcímei szerinti csoportosításban – a következő táblázat tartalmazza:

A 2005. évi agrár és vidékfejlesztési támogatások

Mértékegység: millió forint

Előirányzat megnevezése	2004. évi teljesítés	2005. évi előirányzat	2005. évi módosított előirányzat	2005.évi teljesítés
Fejezeti kezelésű szakmai előirányzatok				
Nemzeti Vidékfejlesztési Terv (NVT)	1 803,4	44 092,4	54 433,2	49 681,8
Ebből nemzeti rész	306,7	9 110,0	6 379,0	6 379,0
Méhészeti Nemzeti Program	-	954,8	657,1	139,1
Ebből nemzeti rész	-	477,4	179,7	139,1
Nemzeti Támogatások				
Erdészeti feladatok	5 014,0	4 750,0	5 073,1	4 294,3
Termőföldvédelmi támogatás	1 610,7	1 200,0	800,1	598,7
Állattenyésztési feladatok	967,3	1 150,0	1 093,9	1 093,4
Halgazdálkodási feladatok	204,9	280,0	374,5	199,4
Vadgazdálkodási támogatás	791,8	730,0	807,8	526,8
Nemzeti Lovas Program	-	50,0	10,0	-
Fejlesztési típusú támogatások	27 477,4	18 851,1	15 319,1	15 309,1
Folyó kiadások és jövedelem támogatás	90 869,1	107 582,2	131 673,8	131 451,5
Erdőtelepítés, erdőszerkezet átalakítás, fásítás	-	4 015,0	2 817,5	1 802,6
Egyes speciális szövetkezők támogatása	-	550,0	345,0	102,3
Agárgazdasági kezesség beváltás	329,5	-	-	-
Nemzeti támogatások összesen	127 264,7	139 158,3	158 314,7	155 378,1
Állatkártalanítás	1 902,4	1 100,0	1 071,6	1 184,4
SAPARD intézkedések	14 949,5	20 200,0	48 045,7	29 712,0
Ebből nemzeti rész	3 647,7	5 200,0	6 750,0	6 750,0
FVM fejezeti támogatások összesen	145 920,0	205 505,5	262 522,4	236 095,4
Agrár- és Vidékfejlesztési Operatív Progr	-	13 394,6	23 008,2	18 511,9
Ebből nemzeti rész	-	3 982,7	5 339,5	5 339,5
ÖSSZESEN	145 920,0	218 900,1	285 530,6	254 607,3
Magyar Államkincstár által meghitelezett EU által közvetlenül térített támogatások				
Piaci támogatások	0	20 178,3	20 178,3	6 614,3
Egységes területalapú támogatás	10 000,0	89 278,6	89 278,6	148 001,9
MINDÖSSZESEN	155 920,0	328 357,0	394 987,5	409 223,5

A magyar mezőgazdaság a kezdeti nehézségeken túljutva, 2005-ben már teljes egészében az EU Közös Agrárpolitikájának rendszere szerint működhetett. Az agrárgazdaságban a pozitív folyamatok váltak hangsúlyosabbá, így megkezdődhetett az ágazat konszolidációja. Erre utal,

hogy növekedett a gazdaságoknál képződött üzemi jövedelem és számottevően enyhültek a 2004. évet jellemző likviditási gondok. Növekedésnek indultak a mezőgazdasági beruházások is.

Megtört az a 2004. évet jellemző kedvezőtlen tendencia, hogy a mérsékelt élelmiszerexport növekedés mellett drasztikusan bővült az import. *2005-ben* – elsősorban az export számottevő, az országos átlagot meghaladó növekedése miatt – *bővült az ágazat külkereskedelmi aktívuma*. Lendületet vett az agrárexport, erősödött az ágazat nemzetközi versenyben tanúsított reagáló képessége,

Az intézményrendszer kiépítésében korábban tapasztalható lemaradások ledolgozásra kerültek. Ennek eredményeként a megállapodásokban vállalt kötelezettségeket meghaladó mértékben kerültek kifizetésre az uniós támogatások, és a gabonaintervenciós rendszer is sikeresen járult hozzá a terméktöbblet levezetéséhez.

Mérséklődött az uniós vidékfejlesztési támogatások elbírálásában és kifizetésében tapasztalt lemaradás és a 2005 második felében az esedékes NVT támogatások is kifizetésre kerültek.

Megkezdődött az ország agrárlogisztikai helyzetének normalizálódása, különösen a tárolókapacitás hiány felszámolása. Kormányzati segítséggel megindult a tároló építési és felújítási program. Közel 600 pályázó számára ítélt támogatást az Irányító Hatóság. Az év végéig mintegy 1,3 millió tonna tárolótér beruházás került átadásra.

Pozitívum, hogy az NFA 2005. év végéig három alkalommal hirdette meg a *földért életjáradék* programot. E *program alapján* 50 000 hektárt vásárolt meg az állam és 18 ezer fő kapott és kap ma is ilyen jogcímen életjáradékot.

Az Európai Unió tagjaként eltöltött első két évben a mezőgazdasági termelés jelentősen bővült. A termék kibocsátás volumene 2004-ben 26%-kal, 2005-ben pedig 17%-kal haladta meg a 2003. évi szintet. A kibocsátásból a növénytermesztés megközelítőleg 60%-kal, az állattenyésztés 40%-kal részesedett.

A növénytermesztés kibocsátásának volumene 2004-ben (a kedvező időjárásnak köszönhetően és egy kimondottan aszályos 2003-as év bázisán) több mint másfélszeresére nőtt. A rekordtermékek 2005-ben ugyan nem ismétlődtek meg, de még így is lényegesen felülmúlta a 2003. évi teljesítményt.

Az állattenyésztés 2004-ben 11%-kal, 2005-ben pedig további 6%-kal esett vissza, de 2005-ös év második felétől már növekedés volt tapasztalható. Az állattenyésztés ágazatai közül azok teljesítettek jól, melyek a közvetlen támogatásokból részesülhettek.

A mezőgazdasági termékek termelői árszintje a csatlakozás évében 5,4%-kal, 2005-ben pedig 0,7%-kal nőtt. A növényi és kertészeti termékek árszintje 2004-ben 13,8%-kal, 2005-ben pedig 0,6%-kal esett vissza. Az összesített árindex alakulására elsősorban a gabonafélék árai hatottak. Míg a növénytermesztési termékek árai lefele tendáltak, addig a vágóállatok és

állati termékek árszintje mindkét évben nőtt. A növekmény 2004-ben 4-, 2005-ben pedig 2%-os volt.

A termeléshez felhasznált ráfordítások árszínvonala 2004-ben 10%-kal nőtt, 2005-ben azonban 1%-kal csökkent. A felhasznált energia mindkét évben jóval az infláció felett, 18%-kal, illetve 11%-kal drágult.

A takarmányok ára 2004-ben 14%-kal volt magasabb, mint 2003-ban, az év közepétől azonban már érvényesült a gabonaárak csökkenése. A 2005-ben tapasztalható – 15%-os mértékű – áresés eredményeképpen állattenyésztésünk a tavalyi év során a 2003. évi árszínvonal alatt juthatott takarmányhoz.

A termelői árak és a ráfordítások árindexeinek hányadosaként számított agrárrolló 2004-ben 86%-ot, 2005-ben 101,2%-ot mutatott. Eszerint *az agrárrolló nyílása 2005-ben nem folytatódott*, ami a mezőgazdaság szempontjából egyértelműen kedvező jelenség.

A tárca szakmai felügyelete alá 2005. december 31-én 67 önálló és 62 részben önálló költségvetési intézmény tartozott.

Az intézmények ellátták - a rendelkezésre álló források felhasználásával - a mezőgazdaság, a vadgazdálkodás és halászat, az élelmiszeripar, az erdőgazdálkodás és az erdővédelem, a mezőgazdasági termékforgalmazás, a növényvédelem, agrár-környezetgazdálkodás, az állategészségügy, a termőföld minőségi védelme, a térképészet és földügy, a mezőgazdasági minősítés, a mezőgazdasági célú vízhasznosítás, a vidékfejlesztés hatósági és szakigazgatási feladatait, az ágazathoz kapcsolódó kutatás és fejlesztés feladatait, valamint a szakirány szerinti középfokú képzési tevékenységet.

A Kormány határozatainak megfelelően a fejezetnél is folytatódott az intézménykorszerűsítési, takarékosági intézkedések előkészítése és a tárgyévi kapcsolatos feladatok végrehajtása.

A szervezeti korszerűsítés keretében évközben összevonásra került a gyöngyösi Almásy Pál Mezőgazdasági Szakközépiskola a Vadas Jenő Erdészeti Szakközépiskolával (Mátrafüred), továbbá az FVM Szőlészeti és Borászati Kutató Intézet, Kísérleti Pincészete a Kecskeméti Szőlészeti és Borászati Kutató Intézettel. Előkészítésre került 2006. január elsejei hatállyal a Pannon Lovasakadémia átadása a Kaposvári Egyetem részére, valamint az FVM Gazdasági Hivatal az FVM Gazdálkodó Szervezettel, az Agrobotanikai Intézet az OMMI-val és a Kisállattenyésztési Kutató Intézet (Gödöllő) az Állattenyésztési Kutató Intézettel (Herceghalom). Pénzügyi gazdálkodás szempontjából jelentős lépés volt 2005. januárjában a mezőgazdasági szakigazgatás – állategészségügyi-, növényegészségügyi és földművelésügyi intézményhálózat – pénzügyi integrációjának a kialakítása.

A 2005. évben 1197 fő létszámcsökkentés került végrehajtásra, s így a 2005. évi 17084 fő eredeti létszám 15 888 főre módosult. Ezen belül a központi igazgatás létszáma 128 fővel csökkent. A létszámkeretek változását követi a ténylegesen teljesített átlagos statisztikai állományi létszám alakulása is, a január végén mért átlagos statisztikai állományi létszám összesen 16742 fő, míg az éves szintű átlagos létszám 16648 fő volt.

A foglalkoztatott létszámból a köztisztviselők aránya 70,0%, a közalkalmazottaké 21,3%, az egyéb bérezésűek arány 5,4% és a rész munkaidősök pedig 2,6 % volt. A besorolási arányok az elmúlt évekhez mérten lényegében nem változtak.

A fejezet 2005. évi előirányzatainak teljesítési adatait a következő táblázatban foglaljuk össze:

**Az 2005. évi teljesítési adatok tevékenységenkénti
(címek, alcímek szerint) megoszlása**

millió forintban

<i>cím/ alcím</i>	<i>Tevékenység</i>	<i>Támoga- tás</i>	<i>Bevétel (+marad- vány)</i>	<i>Kiadás</i>	<i>Kiadás- ból Személyi kifizetés</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
1	FVM Igazgatás	6 165,9	970,1	7 014,0	3 930,9
2.1	Földművelésügyi Költségvetési Iroda	22 416,7	12 809,3	33 485,4	18 113,3
2.2.	Állategészségügyi szakigazgatás	1 342,4	1 073,6	2 416,0	767,0
2.3.	Növény egészségügyi szakigazgatás	668,7	194,6	863,3	329,3
2.4.	Földművelésügyi szakigazgatás	639,3	13,7	653,0	343,9
2.5	Erdészeti szakigazgatás	3 112,0	918,9	3 900,9	2 365,5
2.7	Nemzeti Földalapkezelő Szerv	5 904,5	5 178,0	10 892,2	826,8
3.	Földhivatalok, FÖMI	10 351,8	15 860,5	24 787,6	12 139,1
4.	Minősítő és törzstenyészet fenntartó intézetek	2 567,8	3 863,5	6 145,1	2 508,9
5.	Mezőgazdasági és Vidék- fejlesztési Hivatal	9 390,5	1 602,6	10 614,6	4 928,2
6.	Mezőgazdasági szakoktatás	6 350,0	2 659,6	8 715,8	3 778,4
7.	Közművelődési intézetek	648,4	143,0	753,7	371,5
8.	Agrárkutató intézetek	4 028,1	3 741,6	6 908,8	2 899,3
	1-8 cím összesen	73 586,1	49 029,0	117 150,4	53 302,1
10.	Fejezeti kezelésű előirányzatok	156 667,1	100 094,1	247 788,0	
	1-10. összesen	230 253,2	149 123,1	364 938,4	53 302,1
12.	Központosított bevételek		9 690,6		

A fejezet vagyoni helyzetében bekövetkezett változásokat az összesített mérleg alapján a befektetett eszközök állományának 21,4%-os (479.170,8 millió forintra) növekedése jellemzi. A növekedés mértékét azonban csaknem teljes mértékben a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalnál bekövetkezett állami tartalék, azaz az intervenciós készletek közel háromszorosára való bővülése okozta. Az immateriális javak (közel háromszorosára) és az ingatlanok állománya (3,4%-kal) szintén növekedett, miközben az össze többi

eszközcsoporthoz állománya – gépek, berendezések 92,7%-ra, járművek 76,7%-ra és a beruházás és felújítás 22,9%-ra – csökkent.

A befektetett eszközök szerkezetére jellemző, hogy 90,8 %-át a tárgyi eszközök, 6,9%-át a pénzügyi befektetések (a tartós részesedések) és 2,3%-ot az immateriális javak (jogdíjak, szoftverek) képviselik.

A vázolt adatok mutatják, hogy az elmúlt évben is folytatódott az informatikai fejlesztés, melyek többnyire különféle programrendszerek megalkotásában és adaptálásában, valamint kapcsolatosan jogfenntartó díjak kifizetésében és új programok vételében öltött testet.

A központi beruházások visszafogásának következtében új beruházás a fejezetnél nem indult, mindössze két mezőgazdasági szakiskola kollégiumi rekonstrukciója fejeződött be, valamint a Duna-Tisza közti homokhátság vízviszatartása, vízpótlása előirányzat elmúlt évi maradványából a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzaton keresztül a Sákor főcsatorna rekonstrukciója fejeződött be. Forrás hiányában nem folytatódott a középületek akadálymentesítési programjának végrehajtása, valamint halasztódik épület, gép, berendezések, műszerek beruházása, járműcserék és új informatikai berendezések beállítása.

Az eszközök avulása az elmúlt évek szűkös beruházási lehetőségei, valamint a gyors műszaki fejlődés következtében folytatódott és a teljesen leírt eszközállomány az éves bruttó értékhez mért aránya a járműveknél (55,6%), az immateriális javaknál (51,0%) és a gépek, berendezések, felszereléseknél (45,7%) magasnak tekinthető.

A tárcsa és intézményei tulajdonosi jogosultsága alá tartozó társaságokban való részesedés mérlegértéke 32.143,4 millió. A tárcsa közvetlen jogosultsági körébe tizenegy Kht, hat Rt. és két Kft. tartozik 100%-os részesedéssel, valamint egy Kft 24%-os részesedéssel. A 2004. évhez mérten három társasággal (TEHAG Kft, Pécsi Geodézia Kft és CELK Kht) csökkent a számuk. Intézmények tulajdonosi jogosultságába további hét kft. tartozik.

A tárcsa hatáskörbe tartozó Kht-k 2005. év után tervezett osztaléka összesen 48,0 millió forint, melynek összege visszaforgatásra kerül a Kht-k körébe. Az intézményi hatáskörű társaságok osztalékot nem terveznek.

A kht-k a 2004-2005. évben a költségtakarékos működés érdekében racionalizálták működésüket, szűkítették feladataikat. A társaságok közhasznú támogatása a 2002. évi 678 millió forintról 2005. évre 250 millió forintra csökkent, működésüket központi forrás hiányában vagyonelemek értékesítésével és hitel felvételével tudják biztosítani.

A társaságok kiemelt tevékenysége a szántóföldi és kertészeti kultúrák új fajtáinak kinemesítése és köztermesztésbe való elterjesztése.

A tárcsa tulajdonosi joggyakorlása alá tartozó *részvénytársaságok és korlátolt felelősségű társaságok* csoportja végzi a magyar mezőgazdaság (állattenyésztés szervezése, kertészet és élelmiszeripar) számára különösen fontos közraktározási és intervenciószaktározási tevékenységet, amelyben a Concordia ZRt. és a TIG Kht. vállal fő szerepet. A Concordia ZRt. ezenkívül részt vállal a gabonatermesztés előfinanszírozásában (Lombard hitel) és a szemestermények minőségvizsgálatában is. Az ATEV ZRt. közszolgálati feladatot teljesít az állati hulladékok és melléktermékek ártalmatlanításában, illetve feldolgozásában. A Nemzeti Kataszteri Program Kht. a mezőgazdasági parcellaazonosításhoz, valamint a településfejlesztéshez szükséges digitális térképek kidolgoztatását, ellenőrzését és használatba adását hajtják végre. A Geodéziai Zrt. a mezőgazdasági geodéziai munkák területén lát el speciális feladatokat. Az Országos Mesterséges Termékenyítő Rt. és az

Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft. tevékenysége a magyar állatfajták szaporítóanyagainak forgalmazásában és tenyésztésszervezésében jelentős.

1.Cím: Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium

Az igazgatási címhez két önálló költségvetési intézmény tartozott: az FVM Gazdálkodó Szervezet és az FVM Gazdasági Hivatala.

Az igazgatási intézmények éves gazdálkodásukat 7.004,3 millió forint kiadás, 813,3 millió forint bevétel és 6.155,9 millió forint költségvetési támogatás felhasználásával realizálták. A 2005. évi tényleges kiadás teljesítése a 2004. évi tényleges teljesítéshez mérten 85,7% és a tárgyévi módosított előirányzat (7.196,8 millió forint) 97,3%-a.

Az előző évi tényleges teljesítéshez mérten az intézményi kiadások összege 14,3%-kal kevesebb. A kiadáson belül azonban a személyi juttatások 7,2%-kal haladják meg az előző évit, amely a 128 fős létszámcsökkentés miatti többletforrás igényel indokolható.

A központi igazgatás szervezetei a költséggazdálkodással kapcsolatos szabályzatokat felülvizsgálták, amellyel megalapozták a takarékosabb gazdálkodást.

A dologi előirányzat teljesítése 1.805,9 millió forint, ami a módosított előirányzat 97,3%-a. A Kormány által meghatározott és intézkedési tervben rögzített takarékos gazdálkodás eredményesnek minősült, mindkét intézménynél, amit számos takarékosági intézkedésük alapozott meg. Így többek között további csökkentésre került a minisztérium gépkocsiparkja, szigorodott a mobiltelefonok, a külföldi kiküldetések engedélyezése. Lényegesen csökkent a belföldi-külföldi utazás-, a reprezentáció-, a fordítás és tolmácsolás költségei. Ezen megtakarítási intézkedések nemcsak rövid távon, de hosszabb távon is eredményesek.

A címen belül a Gazdasági Hivatal rendelkezett felhalmozási előirányzatokkal. Az intézményi beruházások előirányzata 36,4 millió forint összegben teljesült. A beruházások jelentősebb tételei FAO Alregionális Iroda rekonstrukciója, informatikai, számítástechnikai és Irodatechnikai eszközök beszerzése.

Az igazgatás cím költségvetési teljesítésében keletkezett előirányzat maradvány előző évekhez mérten alacsony szintű, összege 122,0 millió forint kötelezettség vállalással lekötött és 28,3 millió Ft. önrevízió alapján elvonásra felajánlott előirányzat-maradvány. A lekötött maradvány keletkezésének oka a 2006. évre áthúzódó kötelezettség.

A tárca közvetlen tulajdonosi felügyelete alá tartozó részesedések 2005. december 31-i mérlegértéke 31.805,2 millió forint. A száz százalékban állami tulajdonú társaságok alaptőkéje 2004. év folyamán 83,0 millió forinttal növekedett és 34.438,6 millió forint összeget ért el. A csökkenés a TIG Kht-nál a jegyzett és a saját tőke közötti értékvesztésből, valamint a Temperáltvízű Halszaporító és Kereskedelmi Kft. 100%-os üzletrészenek értékesítéséből, a növekedés pedig az FVM által alapított tudományos lapok vagyoni értékéből adódott.

A címhez tartozó intézmények az év folyamán alapítványt nem támogattak, gazdasági társaságba új részesedést nem szereztek és vállalkozói tevékenységet sem folytattak.

Az igazgatási címen a költségvetési törvényben engedélyezett létszámkeret (álláshely) 807 fő, amely évközben központi kezdeményezésre 128 fővel csökkent. Így a 2005. évi módosított létszám előirányzat 679 fő, az eredeti előirányzat 84,1%-a. A 2004. évben az átlagos statisztikai létszám 822 fő, melyből a teljes munkaidős létszám 809 fő volt.

Az év folyamán 9 fő részesült munkáltatói kölcsönben átlagosan 10.430,0 ezer forint összeggel.

2. cím: Szakigazgatási intézmények

A Földművelésügyi Költségvetési Iroda /FKI/ országos illetőségű, országos feladatokat ellátó, kiterjedt intézményhálózattal rendelkező központi költségvetési intézmény, gazdaságilag önálló, teljes jogkörű, jogi személy. Gazdálkodási felügyeletébe és költségvetésébe 62 gazdaságilag részben önálló részjogkörű állat-egészségügyi, növény-egészségügyi és földművelésügyi szakigazgatási intézmény tartozik.

Az állategészségügyi intézményhálózat feladatait alapvetően az állategészségügyről szóló 1995. évi XCI. tv. a takarmányok előállításáról, forgalomba hozataláról és felhasználásáról szóló 2001. évi CXIX tv és az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. tv, valamint a különféle állatbetegségektől való mentesítésről, a zöldség-gyümölcs minőségellenőrzéséről, BSE-TSE megelőzésről, róka veszettség ellenei immunizálásról, vágóállat- és húsminősítésről szóló több, mint egy tucat FVM rendelet határozza meg.

Az állategészségügyi szakigazgatási intézmények körében 2004. évben szervezeti változás történt miután a Debreceni és a Kaposvári Állategészségügyi Intézetek gazdasági és szakmai szempontból az Országos Állategészségügyi Intézethez lettek integrálva. Az alcímet ettől fogva 20 megyei állomás mellett 3 országos intézet alkotja.

A növény és talajvédelmi intézményrendszer országos hálózatában a Növény- és Talajvédelmi Központi Szolgálat (NTKSZ) és 19 megyei Növény- és Talajvédelmi Szolgálat működik, 11 növény-egészségügyi határkirendeltséggel.

Az intézményhálózat ellátja a növényvédelemről szóló 2000. XXXV. törvényben, valamint a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvényben meghatározott feladatokat, továbbá különféle – meliorációs és öntözésfejlesztéshez, tájvédelemhez kapcsolódó hatósági feladatokat. Feladata a járvány- és gradáció-elhárítási, közérdekű védekezési (parlagfű elleni védekezés), talajvédelmi hatósági tevékenység. A szolgáltatói feladatkör magában foglalja az export-import növényegészségügyi vizsgálatokat a toxikus szermaradék- és minőségvizsgálatokat. A Talajvédelmi és Monitoring Rendszer (TIM) keretében 2005-ben 1236 ponton történt talajminta vételezésre és az 5 akkreditált talajvédelmi laboratóriumban 3.887 minta vizsgálatára került sor.

A Földművelésügyi szakigazgatási intézmények a 1991. évi VII. törvényben meghatározott feladatit megyei intézményhálózatán keresztül látta el (19 intézmény). A 2004. évi tevékenységük az agrártámogatással kapcsolatos jogszabályi feladatokra, a vadászati és halászati tevékenységre, a vízügyi feladatokra, a földkiadások lebonyolítására, gazdaregisztrációra, a falugazdász hálózat működtetésére irányult.

A hivatalok feladatkörébe tartozott a bel- és árvízvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása, a csatornák működőképességének fenntartási munkálatainak koordinálása, a mezőgazdasági vízi létesítmények kezelése.

A földművelésügyi hivatalok végezték a halászati-vadászati megyei igazgatási feladatokat, a hal és vadgazdálkodási bírságolás ügyintézését, az állami horgászjegyek értékesítését, az állami tulajdonú vízfelületek hasznosításával kapcsolatos feladatokat.

A mezőgazdasági szakigazgatási intézmények 2005. évben is kiemelt feladatként látták el:

- a járvány megelőzése érdekében TSE vakcina beszerzése és a vadállatok immunizálása.
- az ENAR nyilvántartási rendszer működtetését és ellenőrzésében való részvételt. Az állattenyésztés, forgalmazás, feldolgozás nyomon követhetőségét, ezáltal az élelmiszer-biztonságot segítő azonosító rendszer a szarvasmarha megjelölésen túl a sertés-, juh,- és kecske állományokra is kiterjesztésre került.
- állati tetemek összegyűjtése, veszélyes anyagok megsemmisítése,
Az állategészségügyről szóló 1995. évi XCI. tv. alapján a járványok terjedése, megelőzése céljából a hatóság által elrendelt állat leölések és tetemek elkobzása miatt az állat tulajdonosának okozott kárt az állam állatkártalanítás címén megtéríti (2005. évben a kártalanítás összege 1184 millió forintot tett ki).
- madárinfluenza elleni védekezés.
- a növény-egészségügyi vizsgálatra kötelezett áruk kísérő okmányaként kiállításra kerülő, az Unió tagországain belül egységes növény-egészségügyi bizonyítványok, növényútlevelek, jegyzőkönyvek, egyéb nyomtatványok elkészíttetése.
- a „Parlagfümentes Magyarországért” Tárcaközi Bizottság működtetése, parlagfü elleni közérdekű védekezés támogatása.
- aktuális növény-egészségügyi hatósági felderítési feladatok (károsítók elterjedésének vizsgálata, fertőzés-mentesség megállapítása, stb.). A növényvédelmi felügyelők többlet-feladatként intervenciós raktárak ellenőrzését is végezték.
- gyapjaslepke elleni védekezés.
- a külső szövetkezeti üzletrészek, csőd-, felszámolási és végelszámolási eljárás alatt álló szövetkezetek üzletrészeinek állam általi megvásárlása tovább folytatódott, az un. tisztázatlan tételek - elhalálozás-, hagyatéki eljárás-, gyámhatósági eljárás-, címváltozás - miatt.
- a részarány-földtulajdon önálló ingatlanná alakítása költségeinek részbeni megtérítése, valamint a részarány földtulajdonosok állami kártalanítása a megyei földművelésügyi hivatalok államigazgatási határozatai alapján.
A 2005.évben a földtulajdonosok részére kifizetett aranykorona kártalanítás összege 11,0 millió forint.

Az államháztartási korszerűsítés 2005-ben intenzív szakaszába lépett. Az EU-hoz való csatlakozás és új működési feltételek az intézményi bevételi előirányzatok újragondolását vetette fel, a teljesíthetőség szempontjából. Az egyes szakterületek kiadási előirányzatai, a likviditás kérdései új megoldást kívántak a költségvetés területén is. A fennálló helyzet és a kérdések megoldására FVM 2005. január 27-i hatállyal létrehozta Földművelésügyi Költségvetési Iroda integrált költségvetését. A hatályosságtól kezdődően tervezés és beszámolás területén az addig négy részből álló költségvetés egy egységgé vált. Az integráció feladata, hogy minden intézmény számára azonos mértékben megteremtődjön a működés és a szakmai feladatellátás feltétele az adott költségvetési lehetőségek között.

A szakigazgatási intézmények éves gazdálkodásukat 37.418,2 millió forint kiadás, 14.158,5 millió forint bevétel és 25.067,1 millió forint költségvetési támogatás felhasználásával végezték.

Az intézményhálózat 2005. évi kiadási előirányzata 10.118,6 millió forinttal módosult, amelyből jelentősebb tétel a létszámcsökkentés egyszeri többletigénye 3.041,4 millió forint, a 2167/2005. (VIII.2.) Kormányhatározat alapján a falugazdászok működtetéséhez kapott támogatás, fejezeti kezelésű előirányzathoz 3.468,5 millió forint.

A 2005. évi tényleges kiadás teljesítése 3,0%-kal haladja meg a 2004. évi tényleges teljesítést, a tárgyévi módosított előirányzat (43.854,5 millió forint) 76,6%-a.

Az előző évi teljesítéshez mért kiadások növekedése a 2004-ben évben 798 fő létszámcsökkentés többletkiadásával indokolható. A dologi kiadások teljesítése 8.696,7 millió forint, amely a módosított előirányzat (13.492,3 millió forint) 64,5%-a.

Az intézményhálózat 2005. évi tényleges bevétele (14.158,5 millió forint) az eredeti előirányzathoz (15.643,0 millió forint) viszonyítva 90,5%-ra teljesültek. A 2004. évi teljesítéshez hasonlítva 759,7 millió forinttal marad el.

A 2004. évi előirányzat maradvány 7.084,0 ezer forint volt, amely az összeg jóváhagyásnak megfelelően került felhasználására.

A szakigazgatás 2005. évi költségvetési törvényben engedélyezett létszámkerete (álláshely) 5.330 fő, amely évközben központi kezdeményezésre 803 fővel csökkent és 45 fővel növekedett, így a módosított létszám előirányzat 4.572 fő, az eredeti előirányzat 85,8%-a.

A 2005. évben az átlagos statisztikai létszám 309 fő, melyből a teljes munkaidős létszám 296 fő volt.

A 2005. évi előirányzati maradvány 1.740,5 millió forint, amelyből 510,6 millió forint önrevízió.

2005. évben 55 dolgozó részesült lakáscélú támogatásban. A lakáscélú kölcsönt a törlesztő részletekből felhalmozódott forrás terhére folyósították.

Az integrált költségvetésébe tartozó intézmények vállalkozási tevékenységet nem folytatnak, közhasznú társaságokat, alapítványokat nem támogattak, gazdasági társaságokban nem vettek részt.

2/5. alcím: Erdészeti szakigazgatási intézmények

Az alcímhez az Állami Erdészeti Szolgálat tartozik. Az intézmény feladatait alapvetően az erdőről és az erdő védelméről szóló 1996. évi LIV tv. határozta meg. Az Állami Erdészeti Szolgálat összevont szervezetben, egyetlen (önállóan gazdálkodó) intézményként látta el az erdő-felügyelőségi szakhatósági tevékenységet, az éves erdőtervezési, erdőadattár bővítési, -karbantartási, az erdészeti statisztikai és elemzési, valamint erdőleltározási és körzeti erdőtervezési feladatokat. A Szolgálat által ellátott kiemelt feladatok 2005. évben:

- Erdőtervezés, térinformatikai, térképészeti feladatok,
- Erdőfelügyelet,
- Pályázatkezelési és támogatási feladatok,
- Erdészeti Mérő- és Megfigyelő rendszer működtetése,

-Informatika

-Statisztikai jelentések és feldolgozások,

-Kommunikációs és PR feladatok, oktatás- és kutatásfejlesztés.

Az intézmény éves gazdálkodását 3.900,9 millió forint kiadás, 809,6 millió forint bevétel és 3.112,0 millió forint költségvetési támogatás felhasználásával látta el.

A 2005. évi tényleges kiadás teljesítése 15,0%-kal haladja meg a 2004. évit, amely a Szolgálat 2005. évi többletfeladataival (EMMRE, erdőfejlesztési tervek) függ össze.

Ezen belül a személyi juttatás előirányzat teljesítése 2.365,5 millió forint, ami az év folyamán csaknem teljes mértékben felhasználásra került, a maradvány az EMMRE 2006-ra áthúzódó munkálataira nyújt fedezetet.

A személyi juttatási előirányzat tény adata az előző évhez képest 19,8%-kal magasabb, azonban ehhez hozzájárul az illetményalap megemelkedése, a 0 havi illetmény kifizetése, valamint az 55 fő létszámcsökkenés 158,4 millió forint többletköltsége.

Az intézmény 2005. évi eredeti létszám-előirányzata 545 fő, amelyet 3/2004. (FVÉ 27) miniszteri utasítás alapján 55 fővel kellett csökkenteni. Így az intézmény létszáma 490 főre változott. A sorozatos létszámcsökkenések hatására az intézmény létszáma a 2004. évhez viszonyítva 10,0%-kal csökkent., ami nagyon megnehezítette a munkavégzést. Ennek enyhítésére a minisztérium vezetése a delegált feladatok végrehajtására 45 fő határozott idejű köztisztviselő felvételét engedélyezte.

A dologi kiadások tény adata 2002. évtől folyamatosan csökkenő tendenciát mutat. A 2005. évi teljesítés 631,1 millió forint. Az eredeti előirányzat az elmúlt két év során mintegy 40%-kal csökkent, ami takarékosági megszorító intézkedések bevezetését tette szükségessé. A kiadást növelő tényezők közül megemlíthető a Kincstári szolgáltatási díjak bevezetése, valamint az üzemanyag árak drasztikus emelkedése, amely egybeesett a terepi munka csúcsidejével.

Eredeti felhalmozási előirányzattal az intézmény nem rendelkezett, azonban az év közben elengedhetetlenné vált beszerzésekhez (elavult számítógépek és gépkocsik cseréje) más előirányzat terhére csoportosított át, összesen 90,0 millió forintot.

A 80/2005. számú miniszteri utasítással, 2005. szeptemberben a díjtételek mintegy 10-15%-kal megemelésre kerültek, egyúttal a térítésköteles szolgáltatások köre kibővült. Ennek ellenére az év közben jóváhagyott díjtétel emeléssel együtt sem volt mód az eredeti előirányzat (380,0 millió forint) teljesítésére. A működési bevétele 335,3 millió forint, 87,8%-ra teljesült 2005-ben. A vállalkozási tevékenységből származó bevétel jelentősen lecsökkent hiszen a létszámcsökkenésből adódóan az intézménynek nincs szabad kapacitása kiegészítő tevékenység végzésére.

A szolgálat a 2004. évi felhasználható előirányzat maradványa 81,4 millió forint június 30-ig felhasználásra került. A 2005. évi előirányzat maradvány 129,9 millió forint, mely teljes összege kötelezettségvállalással terhelt. A maradvány összegből 100,0 millió forint a Kormány által előírt maradványképzési kötelezettség. A fennmaradó 29,9 millió forint 2006. évre áthúzódó kötelezettségek kifizetésére szolgál.

Az intézménynél hat fő munkavállaló részesült lakáscélú kölcsönben, összesen 9,6 millió forint értékben.

A Magyar Államkincstár vezetett „Állami Erdészeti Szolgálat” letéti számlára kerülnek befizetésre a magánerdő gazdálkodónak az erdőfelújításra történő tartalékolási befizetései, illetve erről történik a kifizetés a felújítások ellenőrzött teljesítései alapján. A számla forgalma az erdőgazdálkodás sajátosságait tükrözi. 2005. évben a nyitó állomány 2,4 millió forint, a bevételi forgalom 1,7 millió forint, a kiadási forgalom 0,3 millió forint, a záró állomány 3,8 millió forint volt. A befizetők száma és a befizetett összeg alig változott a korábbiakhoz képest. Az erdőgazdálkodók továbbra sem használják ki a letéti számla nyújtotta lehetőségeket.

Az intézmény gazdasági társaságban nem érdekelt, alapítói, vagyonkezelői felügyelete alá alapítvány, közalapítvány, közhasznú társaság, gazdasági társaság nem tartozik, közhasznú szervezetek részére támogatást nem nyújtott.

2/7. alcím: Nemzeti Földalapkezelő Szervezet

Az NFA tevékenységének jogszabályi alapjait a Nemzeti Földalapról szóló többször módosított 2001. évi CXVI. törvény, a Termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény, a Földrendező és Földkiadó Bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény, az Országgyűlés 48/2002. (VII.19.) OGY határozata a Földbirtok-politikai irányelvekről, az NFA vagyonnyilvántartásának, vagyonkezelésének és hasznosításának részletes szabályait rendező 254/2002. (XII.13.) Korm. rendelet, a Termőföld állam által életjáradék fizetése ellenében történő megszerzéséről rendelkező, 210/2004. (VII. 9.) Korm. rendelet, valamint a birtokhasznosítási bizottságok létrehozatalának és működésének rendjéről szóló 108/2002. (XII.13.) FVM rendelet alkotják.

Az NFA szervezete központi apparátusra és megyénként működő területi irodákra tagozódik. A feladatok ellátásában közreműködnek a körzeti földhivatalok, a megyei földművelésügyi hivatalok, a Helyi Birtokhasznosítási Bizottságok - melyek összesen 5.851 tagot számlálnak-, valamint az NFA nyilvántartásaiban felvett vagyonértékelők.

A Szervezet vagyoni körébe tartozó termőföld nyilvántartási értékének 2005. évi nyitó állománya 285.437,6 millió forint volt, mely érték év végére 291.129,0 millió forintra, összesen 5.691,4 millió forinttal növekedett. A vagyonváltozás összetevői:

- Termőföldvásárlás: 769,8 millió forint.
- Életjáradék fizetése ellenében megszerzett termőföld: 4.560,1 millió forint.
- Csereszerződés miatti értéknövekedés: 70,3 millió forint.
- Államigazgatási határozatok alapján átvett földrészek: 23,9 millió forint.
- Korábbi vagyonkezelőktől átvett területek: 273,6 millió forint.
- Termőföld-értékesítés: 6,3 millió forint.

A földpiac befolyásolásának egyik fontos eszköze a „termőföldért életjáradékot” program, amelyet a 210/2004. (VII. 9.) Kormányrendelet szabályoz. Az NFA az év során összesen

7.838 db életjáradéki szerződést kötött meg, és ennek eredményeként 4.560,1 millió forint értékű termőföld került állami tulajdonba. A program sikere eredményeként a nyugdíjfolyósító intézetekkel szemben év végéig 3.281,8 millió forint tartozásállomány keletkezett. Ennek rendezésére a földértékesítések felgyorsításából származó bevételek nyújtanak pénzügyi fedezetet.

Az NFA 2005. évben egyösszegű fizetés ellenében 769,8 millió forint értékű termőföldet vásárolt. Az összeg tartalmazza az életjáradéki pályázatokhoz kapcsolódó készpénzes felajánlásokat is. A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter által jóváhagyott szabályzat alapján 2005. évben összesen 5.261 ha területre indított haszonbérleti pályázatot a Szervezet. Az elbírálás folyamatos.

Az NFA 2005. évi módosított kiadási előirányzata 11.025,0 millió forint, a teljesítése 10.892,2 millió forint volt. Az eredeti kiadási előirányzat (8.836,9 millió forint) év közben 2.188,1 millió forinttal módosult. A módosítás elemei: a 2004. évi előirányzat maradvány igénybevétele: 1.857,7 millió forint, többletbevétel miatti módosítás: 462,8 millió forint, felügyeleti szerv hatáskörében elrendelt csökkentés: -72,0 millió forint, az államháztartás egyensúlyi helyzetének javítását célzó elvonás 2275/2005. (XII. 9.) Korm. határozat:-60,4 millió forint. A kiadási teljesítés 132,7 millió forinttal elmaradt a módosított előirányzathoz képest.

Személyi juttatások előirányzatánál a megtakarítás mintegy 9,6%. Előző évhez viszonyítva az átlagkereset 4%-kal csökkent. A csökkenés egyik oka, hogy az I. és II. besorolási osztályba tartozók létszámának aránya bővült az elmúlt évben.

Az intézmény az engedélyezett létszámot – 184 fő - az év során – a feladatok növelésével összhangban – fokozatosan töltötte fel.

Dologi kiadások eredeti előirányzatához (1.160,2 millió forint) képest a teljesítés (1.429,7 millió forint) 23,2%-kal több. A növekedést alapvetően az indokolja, hogy a tervezetthez viszonyított realizált többletbevétel után megnőtt a befizetési kötelezettség, továbbá a kommunikációs szolgáltatás igénybevétele, valamint a vásárolt termékek ÁFÁ-ja.

Jelentős, 40,2%-os növekedés mutatkozik a működési célú pénzeszköz-átadás előirányzaton. Ennek oka, hogy az életjáradék folyósításához szükséges forrásokat az eredeti költségvetés csak részben tartalmazta. A növekedés forrása az előző évi előirányzat-maradvány, valamint az intézményi hatáskörű előirányzat-átcsoportosítás.

Intézményi beruházási kiadások eredeti előirányzata 1.110,0 millió forint, a teljesítés 881,2 millió forint volt. A csökkenés oka, hogy 2005. évben a termőföld vásárlás volumene (769,8 millió forint) elmaradt a tervezettől. Gépek, berendezések és immateriális javak vásárlására 111,4 millió forintot fordított az NFA, főleg számítógépek kerültek beszerzésre.

Az intézmény eredeti működési bevételi előirányzata 2.000,0 millió forint, a teljesítés 2.820,4 millió forint volt. Az intézményi bevétel legjelentősebb része a haszonbérleti szerződések alapján fizetett bérleti díj befizetésekből származik. A bevétel-növekedés

egyrészt a haszonbérbe adott területek növekedéséből, másrészt a haszonbérleti díj növeléséből adódott.

Felhalmozási és tőke jellegű bevételek jogcímen 300,2 millió forint elmaradás mutatkozik az eredeti előirányzathoz viszonyítva. Ennek oka, hogy a tervezett termőföld értékesítés elmaradt az előirányzathoz képest.

Az NFA 2005. évi előirányzat maradványa 190,3 millió forint. Az előirányzat maradvány teljes egészében kötelezettségvállalással terhelt az alábbiak szerint: 2005. december havi bevételek utáni befizetési kötelezettség: 26,9 millió forint, életjáradék: 163,4 millió forint.

Lakásépítés munkáltatói támogatására a 17,2 millió forint előirányzatból 9,0 millió forint került kifizetésre 2005. évben, visszafizetendő kölcsön formájában.

3. cím Földhivatalok, Földmérési és Távérzékelési Intézet

A cím 19 megyei, a Fővárosi földhivatal és a FÖMI előirányzatait és annak teljesítését tartalmazza.

A földügyi szakigazgatás intézményei 2005-ben is a jogszabályokban meghatározott ingatlan-nyilvántartással, földhasználattal, földvédelemmel, földértékesítéssel, földminősítéssel, földméréssel és térképészettel kapcsolatos hatósági feladatokat láttak el és közreműködtek a Nemzeti Kataszteri program végrehajtásában.

A földhivatalokhoz a 2005. évben főszámon 6.736.525, alszámon 619.466 db ügyirat érkezett, 305.092 db ügyiratot nyilvántartásban tartottak, míg 2004. végén az elintézetlenek száma 166.216 db ügyirat volt, így a 2005. évben 7.207.833 db ügyirat elintézését kellett megoldani. A főszámon érkezett ingatlan-nyilvántartási tárgyú ügy 5.672.745 db, az alszámon érkezett pedig 510.262 db volt, ami a 2004-ben érkezethez képest 21,7 %-kal több ingatlan-nyilvántartási beadványt jelentett. *A megnövekedett érkezés mellett az ügyirathátralék felszámolására tett intézkedések hatására az elintézetlen ingatlan-nyilvántartási ügyirat az év végén csupán 2.859 db volt* annak ellenére, hogy egyre több törvény ír elő soron kívüli, az érkezéstől számított 8 napon belüli földhivatali ügyintézés.

Ugyancsak növekedett a többi szakterületet (földmérés, földvédelem) érintő beadványok száma. 2005-ben összesen 1.221.754 db ingatlan-nyilvántartáson kívüli ügyet kellett intézni. A 2005. év végi ügyirathátralék összesen 7.566 db ügy volt, ami az összes ügyirathoz képest 0,01 %-ot tesz ki.

Növekedett a kiadott tulajdoni lap másolatok száma (10,1 %-kal), amely 2005-ben 4.078.55 db volt. A kiadott hiteles tulajdoni lap másolatokból 1.311.512 db másolatot díjkötelesen, 1.124.152 db-ot pedig – az összes hitelesen kiadott másolat 46,9 %-át – díjmentesen szolgáltatottak a földhivatalok. Nem hiteles formában térítéskötelesen 492.425 db, díjmentesen 593.556 db, míg 556.410 db tulajdoni lap másolatot elektronikus formában adtak ki a földhivatalok. A hatályos jogszabályok alapján *díjmentesen biztosított tulajdoni lap másolat szolgáltatás jelentősen csökkenti a földhivatalok igazgatási szolgáltatási díj bevételeit, ugyanakkor dologi kiadásait nagy mértékben megnöveli.*

Jelentősen bővült a TAKARNET szolgáltatások köre. A tulajdoni lap másolatok mellett a térképmásolatok lekérdezése is lehetővé vált, először a fővárosban, majd a megyei földhivatalokban is a külterületek vonatkozásában. Mivel a digitális térképek készítése folyamatos, a hálózaton keresztül egyre több ingatlan térképmásolata érhető majd el. Új szolgáltatás a tulajdoni lapokkal kapcsolatos változásfigyelő és értesítésküldő rendszer bevezetése, amely a lakásmaffia helyzetét tovább nehezíti. A rendszeren keresztül SMS-ben vagy elektronikus levélben értesül a szolgáltatás igénybevételére szerződést kötő ügyfél a tulajdoni lapon bekövetkezett változásokról, melyet a számítógépes rendszer automatikusan figyel. Így elkerülhető, hogy az ingatlan tulajdonosának tudta nélkül eladják az ingatlanát. Új eredmény az erre jogosult felhasználók számára az országos név szerinti lekérdezés lehetőségének biztosítása az ingatlan-nyilvántartási rendszerben. Az e-kormányzati feladatok keretében az ingatlan-nyilvántartási kérelem nyomtatványok elektronikus úton letölthetők a TAKARNET honlapról.

A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter a Fővárosi Kerületek Földhivatalának megosztásával létrehozta a budapesti 1. számú Körzeti Földhivatalt, amely továbbra is eredeti székhelyén, a Budafoki úton látja el feladatait, illetőleg az új budapesti 2. számú Körzeti Földhivatalt, amely a XIII. kerületi Lehel téren található. A budapesti körzeti földhivatalok a Fővárosi Földhivatal szakmai felügyelete alatt működnek.

Az új körzeti földhivatal az V., VI. és XIII. kerület földügyi hatósági feladatait látja el, beleértve az ingatlan-nyilvántartási és földmérési feladatokat is. A Lehel téri földhivatal működéséhez szükséges informatikai feltételeket a FÖMI biztosította a BIIR (Budapesti Ingatlan-nyilvántartási Informatikai Rendszer) adatbázis, illetve térképi Infocam rendszer szétválasztásával. Az új helyszínen a földhivatal az ügyfeleket az eddiginél gyorsabban és kényelmesebb körülmények között tudja kiszolgálni, egyben tehermentesíti a budapesti 1. számú Körzeti Földhivatalt (Budafoki út).

A növényvédelemről szóló 2000. évi XXXV. törvény 2005. június 15-én hatályba lépett módosítása a parlagra elleni közérdekű védekezés eljárásába bevonta a Földmérési és Távérzékelési Intézetet (FÖMI) és a földhivatalokat.

A fejezeti kezelésű előirányzati soron rendelkezésre álló 500,0 millió forintot a növényvédelemről szóló 2000. évi XXXV. törvény által megszabott feladatok végrehajtása érdekében közösen használta fel a Földügyi és Térinformatikai Főosztály (159,7 millió forint), a Növény- és Talajvédelmi Főosztály, valamint a felügyeletük alatt álló intézmények.

A Magyar Köztársaság 2005. évi költségvetéséről szóló 2004. évi CXXXV. törvény XII. fejezet fejezeti kezelésű előirányzatok 10/02/13 jogcímcsoportja 1.200,0 millió forintot irányzott elő az osztatlan földtulajdon kimérésének költségeire, amelyből évközben a Kormány 10 %-ot zárolt. A 2005. évben ennek megfelelően – a 2004. évi maradvánnyal együtt – 1.140,0 millió forint felhasználása vált lehetővé, azonban az előirányzat felhasználására készített terv alapján 572,7 millió Ft felhasználása történt meg, mivel további 502,6 millió forint zárolását rendelték el.

A cím intézményei feladataikat 24.723,4 millió forint tényleges kiadással, 14.583,6 millió forint bevétellel és 10.351,7 millió forint támogatás felhasználásával látták el.

A bevételi előirányzatot 93,4 %-ban, míg a kiadási előirányzatot 92,0 %-ban teljesítették. A kiadásokon belül a személyi előirányzat 95,8 %-ban, a dologi kiadás pedig 88,2%-ban teljesült.

A bevételi hiányt az évközi fejezeti intézkedések részben ellentételezték, mivel a „központosított bevételekből finanszírozott intézményi feladatok” előirányzatból a hivatalok összesen 542.886 ezer forint pótelőirányzatban részesültek döntően működési célra, beruházási célú pótelőirányzat összesen ebből csak 93.386 ezer forint volt. Ezen túl a központosított bevételekből finanszírozott fejezeti kezelésű előirányzat 2004. évi maradványából 1.727,7 millió forint felhasználása is megtörtént, ezzel együtt a 2005. évi felhasználás 2.270,6 millió forint volt ebből a fejezeti előirányzatból.

Az eredeti költségvetésben az intézmények nem rendelkeztek központi beruházási előirányzattal 2005-ben. A címen 2005-ben összesen 1.425.1 millió forint előirányzat maradvány keletkezett, melyből 1.422,8 millió forint kötelezettséggel terhelt.

Az intézmények az év folyamán alapítványt nem támogattak, gazdasági társaságban új részesedést nem szereztek és vállalkozói tevékenységet sem folytattak. A Békés Megyei Földhivatalnak volt a GEOSZ Kft-ben üzletrésze, de azt 2005-ben 800,0 ezer forintért értékesítette.

A cím engedélyezett létszámkerete 4916 fő. Az év folyamán munkáltatói kölcsönben 32 fő részesült összesen 7.800,0 ezer forint összegben, ez átlagosan 243 ezer forintot jelent személyenként.

4. Cím: Mezőgazdasági minősítés és törzstenyésztés-fenntartás intézményei

A címhez tartozó négy szakigazgatási intézmény a köztermesztésben és -tenyésztésben alkalmazható állat- és növényfajták állami elismerésével és minősítésével, fajtafenntartással, génkészletek képzésével és megőrzésével, tenyésztés-szervezéssel, szőlő terméspotenciál szabályozásához kapcsolódó ellenőrzésével, takarmányvizsgálattal és a forgalomba kerülő bor és borászati termékek engedélyezésével és minőségvizsgálatával összefüggő feladatokat lát el.

Az *Országos Mezőgazdasági Minősítő Intézetnél* (OMMI) kiemelt feladat volt a fajtajelöltek GMO mentességének vizsgálata, 2.055 növényi fajta vetőmagjának szaporítás ellenőrzése, a vetőmag-forgalmazás hatósági ellenőrzése, a növénykórtani vizsgálatok végzése, a szarvasmarha, sertés, juh és ló esetében az állatjelöléssel és nyilvántartással kapcsolatos tevékenység, a Takarmány Kódex feladatai, a mezőgazdasági szaporítóanyagokkal kapcsolatos legkülönbélebb hatósági feladatok ellátása. A nemzetközi bizonyítványokkal ellátott vetőmag mennyisége az összes fémzároláson belül közel 7,0%-kal nőtt. Új feladatként jelentkezett a szőlő terméspotenciál szabályozásához kapcsolódó ellenőrzési kötelezettség. Az MVH-val kötött delegálási szerződés alapján 2005-ben először került sor a szőlőültetvények uniós támogatással megvalósított szerkezetátalakításának ellenőrzésére, amely alapján az ország 90 %-os mértékben tudta igénybe venni a rendelkezésre álló uniós forrást. Az 2005. év folyamán jelentős feladat volt a sertés ENAR üzemeltetés, valamint a juh és kecske ENAR fejlesztés megvalósítása. Módszertani fejlesztés keretében a

szarvasmarha vágási adatok tárgyévben már on-line módon érkeztek a szarvasmarha ENAR adatbázisba. A főfelügyelők 405 kereskedelmi egységben végeztek értékesítési forgalmazásban húskészítmények minőségi felülvizsgálatot.

Az *Országos Borminősítő Intézet* (OBI) tevékenységét a szőlőtermesztésről és borgazdálkodásról szóló 2004. évi XVIII. Tv. és végrehajtásáról rendelkező 94/2004. (VI.3), valamint 104/2004.(VI.3) FVM rendelete alapján végezte. Ennek keretében must, bor, borpárlat és egyéb borgazdasági termékek előállításával, kezelésével, tárolásával és forgalomba hozatalával kapcsolatos hatósági feladatokat látott el. 2005. évben 14.844 db. borvizsgálatot hajtottak végre, ellenőriztek 114 nagykereskedelmi italraktárt, 1.466 kereskedelmi egységet és 1.630 borozót. Ennek eredményeként 902 bortételt kifogásoltak, 422 forgalmazót figyelmeztettek és egy esetben szabálysértési eljárást kezdeményeztek. Intézeti vizsgálati eredmények alapján 186 esetben alkalmaztak figyelmeztetést és 3 esetben szabálysértési eljárást kezdeményeztek. A vám- és Pénzügyőrség kirendelő határozata alapján 14 ügyben végeztek laboratóriumi vizsgálatot, valamint készítettek szakértői véleményt. Az OBI vizsgálólaboratóriumának 2005. novemberében a magyar Nemzeti Akkreditáló Testület felülvizsgálata sikeresen befejeződött. Az akkreditált vizsgálatok köre a delegált feladatokat teljesen lefedték.

Az *Agrobotikai Intézet* alaptevékenysége a hazai szántóföldi és zöldségnövény génbanki gyűjteményével kapcsolatos feladatok ellátása. A nemzetközi génmegőrzési standardok szerint végzett munka teljes körű génbanki tevékenységet jelent és kiterjed a tartós tárolás mellett a géntartalékok gyűjtésére, felszaporítására, genetikai integritásuk megőrzésére, leíró és értékelő vizsgálatára, dokumentálására, valamint közreadására. 2005. év végén az Intézmény hűtőkamráiban 45.090 génbanki tétel 82.600 magmintáját tárolták. Az előző évhez képest a génbanki tételek száma 1440-el, a tárolt magminták pedig 3170-el gyarapodott. Különböző kultúrnövények és rokon fajok 127 nemzetségének 316 fajhoz tartozó 4459 génbanki tételét vizsgálták tenyészkertben. 2005. év végén az Intézet feladatai átvilágításra kerültek, majd miniszteri döntés alapján az OMMI –mint általános jogutódátvete a feladatokat. 2006. január 1-jével az Agrobotikai Intézet megszűnt.

Az *Állami Ménesgazdaság* kiemelt feladata a lipicai lófajta tenyésztése, génmegőrzése. A 2005 évben a *tenyészállományt* megfelelő minőségben és létszámban (összesen 244 egyed) fenntartották, valamennyi kancacsalád és törzs fenntartását biztosították.

A címhez tartozó intézetek éves feladataikat 6.145,1 millió forint kiadással, 3.600,5 millió forint saját bevétellel, 262,9 millió forint maradvány felhasználással és 2.567,8 millió forint költségvetési támogatással látták el. A 2005. évi kiadási előirányzat teljesítése 4,9%-kal kisebb a 2004. évinél.

A kiadáson belül a személyi juttatások 4,0%-kal emelkedtek, a dologi kiadások pedig 3,3%-kal csökkentek a 2004. évi tényleges felhasználáshoz viszonyítva. A felhalmozási kiadásokra fordított összeg 174,4 millió forint szemben a 2004. évi 443,0 millió forinttal. A személyi juttatási előirányzat felhasználásának nagyobb mértéke a 82 fő létszám csökkentés 90,9 millió forint többletkiadással indokolható.

A dologi kiadás teljesítése 2.436,2 millió forint, amely a módosított előirányzat 74,4 %-a és az előző évi teljesítésnek 96,7%-a.

Az intézménycsoport 2005. évre sem felújítási sem pedig beruházási eredeti előirányzattal nem rendelkezett. Az év során felújításra 27,5 millió forint módosított előirányzatot képeztek, melyből 25,6 millió forintot használtak fel épület felújításra, elektromos hálózatok korszerűsítésére, nagyjavításokra. Az intézményi beruházások tényleges kiadása 148,8 millió forint volt, amelyet vetőmag-vizsgálati és különféle labor műszerek, számítástechnikai eszközök és szoftverek, valamint parcella-gépek beszerzésére fordítottak.

A címhez tartozó intézmények az év folyamán alapítványt nem támogattak, gazdasági társaságba új részesedést nem szereztek. Vállalkozói tevékenységet az Országos Mezőgazdasági Minősítő Intézet folytatott. Vállalkozói bevétele 314,1 millió forint volt, mely az alapítói okiratban szereplő laboratóriumi vizsgálatokra és fajtakisérletekre irányuló megbízások bevételeiből származott.

Az alcímen 2005. évben az előirányzat maradvány összesen 226,3 millió forint, amely kötelezettségvállalással terhelt.

A címen a költségvetési törvényben engedélyezett létszámkeret (álláshely) 898 fő. A 2005. évben az átlagos statisztikai létszám 775 fő, melyből a teljes munkaidős létszám 762 fő volt.

Tizenegy fő részesült 2005-ben munkáltatói lakáshitel kölcsönben átlagosan 450,9 ezer forint összegben.

5. Cím Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (továbbiakban: MVH) feladatairól, hatásköréről, szervezetéről és működéséről a 81/2003. (VI. 7.) Kormány rendelet rendelkezik, ennek értelmében az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garancia Alap (EMOGA) tekintetében ellátta: az Európai Unió (EU) belpiaci támogatásainak kezelésével, az EU külpiaci támogatásainak kezelésével; az intervenciók rendszer működtetésével; az közvetlen támogatások kezelésével és ehhez kapcsolódóan az Integrált Igazgatási és Ellenőrzési Rendszer (IIER) működtetésével; a Piaci Információs rendszer működtetésével, valamint a vidékfejlesztési kísérő intézkedések bonyolításával összefüggő feladatokat.

A Hivatal működtette továbbá a külön jogszabályban meghatározott ügyfélregisztert, a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszert (MePAR), amely az EMOGA területalapú kifizetések kizárólagos hivatkozási alapja, a támogatásra, illetve egyéb kifizetésre vonatkozó nyilvántartást, a szarvasmarha és juh jogosultságok nyilvántartási rendszerét, a tejkvótanyilvántartási rendszert és az alma, körte és őszibarack ültetvénykatasztert.

A Hivatal ellátta továbbá, az EMOGA Orientációs Részlege tekintetében a vidékfejlesztési intézkedések bonyolításával kapcsolatos feladatokat, a Halászati Orientációs Pénzügyi Eszközökből (HOPE) folyósított támogatások végrehajtásával összefüggő feladatokat, valamint a SAPARD előcsatlakozási program teljesítésének szervezésével, valamint a SAPARD támogatási rendszer működtetésével összefüggő végrehajtási és kifizetési feladatokat.

Az Agrár- és Vidékfejlesztési Operatív Program (AVOP) végrehajtása keretében az MVH munkatársai 2005. december 31-ig összesen 6053 db pályázatot regisztráltak, (nyolc pályázati felhívás keretében), ebből az értékelt pályázatok száma 4.476 db volt. Szerződéskötésre 3.092 db pályázatot esetében került sor, 81,9 milliárd forint értékben. Kifizetésre december 31-ig 1418 pályázat esetében került sor 18,4 milliárd forint összegben.

Az előbbieken túlmenően a Hivatal végezte a LEADER és a Nemzeti Vidékfejlesztési Terv intézkedéseinek - agrár-környezetgazdálkodás támogatása; az Európai Unió környezetvédelmi, állatjóléti és állathigiéniai előírásainak való megfelelés támogatása; félig önálló mezőgazdasági üzemek szerkezetének átalakításához nyújtott támogatás; kedvezőtlen adottságú területek támogatása; termelői csoportok létrehozásához és működtetéséhez nyújtott támogatás; mezőgazdasági területek erdősítése; technikai segítségnyújtás - végrehajtásával kapcsolatos egyes intézkedések szabályozását, a szoftvertámogatás kidolgozását, aktualizálását, valamint a meghirdetett jogcímekre beérkező támogatási kérelmek ellenőrzését, elbírálását, ezt követően pedig a támogatási összegek kifizetését.

A működés szempontjából fontos feladat volt 2005. évben az IIER rendszer, az agrártámogatások pályázatkezelő rendszerének a működtetése és a jogszabályi változásoknak megfelelő módosítása, fejlesztése. Ennek alapján működtetett GAZDA ügyfél-regisztrációs rendszerben, az MVH regisztrált ügyfeleinek száma 2005-ben már meghaladta a 350.000 főt.

2005. október 15-én a második EMOGA év lezárult, és 2005. október 16-án a következő EMOGA év megnyitására került sor. Elmúlt évben jelentősen növekedett az MVH által az EMOGA Garancia Részlegéből finanszírozott támogatások - belpiaci intézkedések, export visszatérítések, intervenciós jogcímek, közvetlen támogatások és kísérő intézkedések – kifizetései.

A Hivatalnál a 2005. évben az EMOGA GR kifizető ügynökségi akkreditáció elérése érdekében folyamatosan történt a provizórikus akkreditációkor előírt feltételek teljesülése, amelynek eredményeképpen 2005. december 8-án az MVH az FVM minisztertől megkapta a teljes körű akkreditációját.

A Hivatal 2005. évi gazdálkodását 10.614,6 millió forint kiadás, 702,7 millió forint bevétel és 9.390,5 millió forint költségvetési támogatás felhasználásával teljesítette. A 2005. évi tényleges kiadás teljesítése a 2004. évi tényleges teljesítés 145,6%-a és a tárgyévi módosított előirányzat (10.866,7 millió forint) 97,7%-a.

A Hivatal eredeti kiadási előirányzata (11.250,7 millió forint) az év folyamán a Kormány 2046/2005. (III. 23.) határozat alapján (1%-os elvonás), a felügyeleti szervei és intézményi hatáskörű előirányzat módosítások következtében 10.866,7 millió forintra módosult.

A Hivatal személyi juttatási eredeti előirányzata 4.593,4 millió forint, a módosított előirányzat 4.933,1 millió forint, a teljesítés 4.928,2 millió forint.

A dologi kiadások eredeti előirányzata 2.084,6 millió forint, a módosított előirányzat 2.259,6 millió forint, a teljesítés 2.034,4 millió forint. A dologi kiadások főbb tételei a készletbeszerzés 282,1 millió forint, kommunikációs szolgáltatások 150,5 millió forint, a szolgáltatási kiadások (bérleti és rezsi díjak, alapszolgáltatások díjai) 1.065,1 millió forint, a vásárolt közszolgáltatások 37,6 millió forint, és a szolgáltatások ÁFA-ja 305,5 millió forint voltak.

Az egyéb működési célú pénzeszköz átadások, kiadások eredeti előirányzata 2.500,0 millió forint, a módosított előirányzat 937,4 millió forint, a teljesítés 921,4 millió forint, amelynek

fő tétele a delegált és közreműködői feladatok ellátására kifizetett 824,1 millió forintból adódik.

Felújításra eredeti előirányzat nem volt, a módosított előirányzat 6,9 millió forint, a teljesítés 6,8 millió forint, amely a Soroksári úti házipénztár kialakítását, valamint gépjárművek és ügyviteli gépek felújítását szolgálta.

Az MVH intézményi beruházási eredeti előirányzata 580,2 millió forint volt, a módosított előirányzat 1.200,2 millió forint, a teljesítés 1.198,7 millió forint. A beszámolási időszakban a teljesített intézményi beruházás kiadásainak 55 %-át az ingatlanok vásárlása, létesítése és a Hivatal központjának elhelyezését biztosító „Concordia” II. ütem kivitelezési költségei tették ki. A további kiadásokat, a megyei kirendeltségek létszámfejlesztéséhez kapcsolódóan - számítástechnikai eszközök, - és bútorok vásárlása, beléptető, - és tűzjelző rendszerek kialakítása, a helyszíni ellenőrzéshez digitális fényképezőgépek vásárlása képezte.

A Hivatal 2005. évi felhasználható előirányzat-maradványa 4.785,3 ezer Ft, melyből 4.406,8 millió forint, a Nemzetközi támogatási programok megelőlegezési számlái közé tartozó MVH megelőlegezési számla egyenlege, így a ténylegesen felhasználható maradvány összege 378,5 millió forint, amely jelentős részben áthúzódó dologi (pl. kisértékű bútorok, szellemi termékek, egyéb eszközök beszerzése, telefon,- üzemanyagköltségek) és beruházási (számítógép, gépjármű beszerzés, országos beszéd-adat rendszer bővítés) kötelezettségekből adódik.

A Hivatal 2005. évi engedélyezett létszáma 1.194 fő került, mely a 2004. évi 972 főhöz képest 23 %-os növekedést jelentett. A beszámolás időszaki átlagos statisztikai létszám 1314 fő, a tartósan távollévők átlaga 70 fő volt.

Éves átlagban 120 főt foglalkoztatott a Hivatal az AVOP, a Leader+, az NVT Technikai Segítségnyújtásból származó forrás terhére, melynek keretében a határozott időre szóló köztisztviselői foglalkoztatás a beszámolási időszak első felében fokozatosan épült ki, az év második felében 125 fő AVOP, 19 fő Leader, 103 fő NVT TS feladatokat látott el.

A Hivatal gazdasági társaságban nem vesz részt, alapítványt nem támogat, vállalkozási tevékenységet nem folytat. Lakásépítési munkáltatói támogatást 1 fő részére nyújtott, 0,5 millió forint összegben.

6. Cím: Mezőgazdasági Középfokú Szakoktatás és Szaktanácsadás intézményei

A 20 FVM fenntartásban működő szakképző iskola 1.907 fős engedélyezett intézményi létszámmal 315 tanulócsoportban (osztályban) mintegy 7000 fős diákközösség részére 60 szakon, szakmában képez az agrárterületre szakembereket. Az iskolák munkája túlmutat a közvetlen képzési kötelezettségen, hiszen a felnőtt- és továbbképzés mellett rendkívül jelentős nemzetközi szakmai kapcsolatokkal is rendelkeznek. Fontos feladatuk a szaktanácsadás, a tanüzemi mintagazdaság, a bemutató-gazdaság, a logisztikai központ működtetése. Az intézmények az adott régió fontos képzési, továbbképzési, szaktanácsadási és információs bázisai.

Az iskolák működése, működtetése jogilag teljesen szabályozott. Jogszabály írja elő az adott szakképesítés kötelező és szabadon választható óraszámait, az iskolák kötelező felszerelés- és eszközjegyzékét, a foglalkoztatható, illetve foglalkoztatandó pedagógusok létszámát és azok kötelező óraszámát és kötelező bér- és pótlékemelését, az ingyenes tankönyvtámogatás rendszerét, az étkezési hozzájárulás mértékét, a munkaruha, védőruha használatának biztosítását, a vizsgáztatási díjakat, az iskolatej biztosítását, a diákoknak fizethető ösztöndíjak mértékét, a diáksporttal kapcsolatos feladatokat, a kollégista és a bejáró tanulók támogatásának mértékét, a pedagógus szakvizsga és továbbképzés támogatását, az informatikai fejlesztési feladatokat, stb.).

2005-ben fejeződött be a jogszabályban előírt alapító okiratok módosításából eredő alapidokumentumok átdolgozása, szakmai véleményezés utáni jóváhagyása (Házirend, Pedagógiai Program, Intézményi Minőségirányítási Program, Szervezeti és Működési Szabályzat).

Már 2005. évben sem volt felhalmozási (intézményi beruházási kiadások, felújítás, egyéb intézményi felhalmozási kiadások) költségvetési előirányzat, ami az amúgy is rossz műszaki állagú iskolák lehetőségeit tovább nehezítette és egyre távolabb kerültek az iskolák műszaki adataira vonatkozó jogszabályi előírások teljesítésétől. Külön erőfeszítést igényelt a közalkalmazotti béremelés, besorolás, pótlékemelés kötelezettségének való megfelelés.

Mintegy felére csökkent az agrárszakképző intézmények (az ország összes középfokú szakképző intézménye, az agrárfelsőoktatás intézményei) tangazdaságainak támogatására fordítható keret, ezért a fejezet ez irányú forrásait a tárca intézményeinek nélkülözhetetlen fejlesztéseire, a tárgyi feltételek javítására használtuk fel, továbbá önrész biztosításával segítettük a fejlesztési és egyéb pályázatokon való részvételt.

A költséghatékonyabb intézményi működtetés érdekében az előző évben a középfokú oktatási részlegtől leválasztott kaposvári Pannon Lovasakadémia – Vadgazdálkodási Tájékoztató Felnőttképzési és Szaktanácsadási Intézetet 2005. december 31-vel átadtuk az OM felügyeletében működő Kaposvári Egyetem részére, továbbá a gyöngyösi és mátrafüredi iskola összevonására került sor Mátrafüred székhellyel 2005. július 1-től. Az egy telephellyel történő működtetés feltétele a tanulók elhelyezéséhez szükséges beruházások befejezése.

Az FVM Képzési és Szaktanácsadási Intézet, mint a tárca háttérintézménye, segít ellátni a miniszter státútumából eredő, a közoktatási és szakképzési törvényben megfogalmazott, a szakképzésért felelős miniszter feladatkörébe tartozó (szakmai tankönyvek, képzési dokumentumok, központi tantervek kiadása, központi vizsgakövetelmények és központi tételek elkészítése, kiadása, szakmai tanulmányi versenyek, szaktanári továbbképzések szervezése stb.) feladatokat, azok gondozója, előkészítője.

A címhez tartozó intézmények az éves gazdálkodását 8.715,8 millió forint kiadás, 2.313,5 millió forint bevétel és 6.350,0 millió forint költségvetési támogatás felhasználásával oldotta meg. A cím költségvetési támogatás eredeti előirányzata 5.628,5 millió forint volt. Az évközi módosítások lehetővé tették a dologi kiadások finanszírozását, valamint a felhalmozási források legszükségesebb igényeknek megfelelő kiegészítését.

Az év során a cím intézményei a bevételi előirányzatot 96,4%-ban, míg a kiadási előirányzatot 95,8%-ban teljesítették a módosított előirányzathoz képest. A kiadási előirányzatokon belül a személyi előirányzat teljesítése 97,9%, míg a dologi előirányzaté

96,1%-kal marad el a módosított előirányzattól. A dologi kiadási előirányzat teljesítése 486,8 millió forinttal haladja meg az eredeti előirányzatot.

A felhalmozási kiadásokon eredeti előirányzata nem került megtervezésre, a módosított előirányzat 1033,8 millió forint, a tényleges felhasználás pedig 897,5 millió forint. Az előirányzat jelentős évközi módosulása a különféle pályázatokon elnyert szakképzési hozzájárulásból, használaton kívüli eszközök értékesítéséből és központi beruházásból adódott. A felhalmozási kiadásokon belül felújításra 53,3 millió forintot, intézményi beruházásra 642,1 millió forintot, központi beruházásra pedig 202,0 millió forintot használtak fel. A felhalmozási előirányzat jelentős részét a gyakorlati oktatást szolgáló gépek, berendezések elkerülhetetlen megújítására fordították.

2005-ben a címhez tartozó intézményeknél összesen 293,8 millió forint maradvány képződött, amely teljes mértékben kötelezettségvállalással terhelt.

A címhez tartozó intézmények az év folyamán alapítványt nem támogattak, gazdasági társaságba új részesedést nem szereztek és vállalkozói tevékenységet sem folytattak.

A mezőgazdasági szakoktatás intézmény csoport részére a költségvetési törvényben engedélyezett létszámkeret (álláshely) 1.907 fő évközben 90 fővel csökkent.

2005. évben az átlagos statisztikai létszám 1.1.869 fő, melyből a teljes munkaidős létszám 1.805 fő volt.

Az év folyamán 21 fő részesült munkáltatói kölcsönben átlagosan 219 ezer forint összeggel.

7. Cím: Közművelődési intézmények

Az FVM fenntartásában két országos közművelődési intézmény, az Országos Mezőgazdasági Könyvtár és Dokumentációs Központ és a Magyar Mezőgazdasági Múzeum működik. Az intézmények mezőgazdasági muzeális értékű tárgyak, dokumentumok gyűjtését, őrzését, tudományos feldolgozását, bemutatását, szakmai könyvek és folyóiratok beszerzését, kiállítások szervezését, valamint szakkönyvtári tevékenységek koordinálását végzik.

A közművelődési intézmények éves gazdálkodásukat 753,7 millió forint kiadással, 122,7 millió forint bevétellel és 648,4 millió forint költségvetési támogatás felhasználásával végezték.

A 2005. évi tényleges kiadás teljesítése a tárgyévi módosított előirányzat (829,9 millió forint) 90,8%-a.

Az előző évi tényleges teljesítéshez mérten az intézményi kiadások összege kis mértékben (2,3%-kal) nőtt. A kiadáson belül a személyi juttatások előirányzata 2,1%-kal növekedett, a dologi kiadások előirányzata pedig mintegy 3,4%-kal csökkent. A személyi juttatási előirányzat teljesítése 371,5 millió forint, ami módosított előirányzat 98,4%-a. A dologi előirányzatok teljesítése 237,3 millió forint, ami a módosított előirányzat 79,9%-a. A felhalmozási kiadásokra fordított összeg 24,9 millió forint, amely 2005-ben lényegében megegyezik az előző évi összeggel.

Az intézmények dologi kiadásainak csökkenése a takarékosabb gazdálkodás eredménye. (energia takarékoság, telefonhasználat szigorítása, világítási költségek csökkentése stb) A két intézmény 2005. évben köztartozásokat nem halmozott fel.

A címen jelentős, mintegy 23,9%-os volt a bevételi lemaradás, a teljesítés 122,7 millió forint szemben a módosított előiránnyal, amely 161,2 millió forint volt. A csökkenés részben a múzeumi belépők ingyenessé tételének következménye. A bevételen belül a legjelentősebb tétel a helyiségek, eszközök tartós és eseti bérbeadásából, különféle rendezvények tartásából származott.

A két intézmény 2005. évben intézményi beruházási és felújítási költségvetési támogatási előiránnyal nem rendelkezett. Az évközben történt felhalmozási jellegű ráfordításokat részben saját bevételből, részben pedig pályázatok elnyeréséből finanszírozták. Előkészítésre került a Magyar Mezőgazdasági Múzeumnak otthont adó Vajda-hunyadvára tetőszerkezetének felújítása, melyet 2006. év során kerül kivitelezésre.

A 2005. évben a címen 37,7 millió forint maradvány keletkezett, amely teljes egészében kötelezettségvállalással terhelt, felhasználásukra 2006. június 30-ig kerül sor.

A címhez tartozó intézmények vállalkozási tevékenységet nem folytattak, alapítványokat nem támogattak, gazdasági társaságban nem vettek részt.

A cím engedélyezett 2005. évi eredeti létszám-előirányzat 181 fő (ebből: Múzeum 131 fő, Könyvtár 50 fő). A 2005. év során 1 fő létszámcsökkentés valósult meg a Magyar Mezőgazdasági Múzeumnál.

8. Cím: Agrárkutató intézetek

A címhez 13 önállóan gazdálkodó központi költségvetési intézmény tartozik. Az intézmények mezőgazdasági, élelmiszeripari, erdészeti, faipari, agrárgazdasági és biotechnológiai, műszaki kutatásokat és kísérleti fejlesztéseket végeznek. Tevékenységükben mind jelentősebb hangsúlyt kap az ország tájegységeinek megfelelő fajta és technológiai kutatás-fejlesztésben. A Halászlé és Öntözési Kutatóintézetnél felszámolásra kerültek a rizstermesztéssel kapcsolatos kutatások.

Az FVM Szőlészeti Borászati Kutatóintézet Kísérleti Pincészete FVM Szőlészeti Borászati Kutatóintézet Kecskemét jogutóddal 2005. december 31-vel megszűnt, és megkezdődött a kőbányai telephely értékesítése. A gödöllői Kisállattenyésztési és Takarmányozási Kutatóintézet a herceghalmi Állattenyésztési és Takarmányozási Kutatóintézetbe kerül 2006. január 1-től integrálásra.

2005. évben új feladatként jelentkezett a tarcali szőlészeti és borászati kutatóbázis működésének megindítása, melynek többletforrás-igényét az intézménycsoporton belül kell kigazdálkodni.

A szervezeti korszerűsítés keretében a kutató intézeteknél ténylegesen 54 fő került leépítésre.

Visszafogott volt K+F beruházások szintje is, noha az eredményes kutatási tevékenységhez nélkülözhetetlen technikai háttér folyamatos fejlesztése. A nehézségek ellenére sikerült két szerényebb arányú fejlesztést végrehajtani a K+F kapacitások terén: megkezdődött az FVM

Szőlészeti Borászati Kutatóintézete Badacsony új talajtani laboratóriumának, illetve a Központi Élelmiszer-tudományi Kutatóintézet mikrobiológiai laboratóriumának a beindítása.

Az intézmény éves gazdálkodását 6.908,8 millió forint kiadás, 2.772,5 millió forint bevétel és 4.028,1 millió forint költségvetési támogatás felhasználásával oldotta meg.

A kiemelt előirányzatok közül a személyi juttatásra fordított összeg 2.899,3 millió forint, amely 53,3 millió forinttal alacsonyabb az előző évivel.

Az év során a cím intézményei a bevételei előirányzatot 76,8%-ban, míg a kiadási előirányzatot 80,3%-ban teljesítették a módosított előirányzathoz képest. A kiadási előirányzatokon belül a személyi előirányzat 81,9%.

Az intézeteknél 2005. évben 855,6 millió forint maradvány képződött, amely teljes egészében áthúzódó – elsősorban fejlesztési feladatokhoz kötődik - kötelezettséggel terhelt.

Gazdasági társaságban a Halászati és Öntözési Kutatóintézetnek (Farkaszugi Kft. és Mezőgazdasági Kutató Fejlesztő Kht.), az FVM Műszaki Intézetnek (Gödöllői Agrárközpont Kht.), és a kecskeméti FVM Szőlészeti és Borászati Kutatóintézetnek (Agrogeo Kft..) van részesedése.

Alapítványokat támogatott az FVM Mezőgazdasági és Gépkísérleti Intézete (Korszerű Technológiáért Alapítvány, Logisztika Oktatási Alapítvány, Szent István Egyetem Gépészmérnöki Kar) és a Halászati és Öntözési Kutatóintézet („ANKA” Alapítvány, Tessedik Sámuel Oktatási és Kutatási Szövetség).

Az agrárkutatók címen a költségvetési törvényben engedélyezett létszámkeret (álláshely) 1.114 fő, amely évközben 54 fővel csökkent. A 2005. évben az átlagos statisztikai létszám 1.062 fő, melyből a teljes munkaidős létszám 1.016 fő volt.

Az év folyamán 18 fő részesült munkáltatói kölcsönben átlagosan 453 ezer forint összeggel.

10. cím: FEJEZETI KEZELÉSŰ ELŐIRÁNYZATOK

A cím előirányzatain összesen 247.714,8 millió forint kiadás teljesült, ennek fedezete 156.687,3 millió forint támogatás, 20.758,0 millió forint 2004. évi kötelezettségvállalással terhelt maradvány, valamint 79.242,9 millió forint bevétel volt. A bevételekből az EU támogatási rész 66.863,2 millió forint. A fejezeti kezelésű előirányzatok változatos témájú területeket ölelnek fel mint; az intézmények központi beruházásai, az egyéb fejezeti kezelésű előirányzatok, a PHARE és az átmeneti programok, a nemzeti támogatások, az állatkártalanítás és állati hulladék megsemmisítés, fejezeti tartalék, Nemzeti Vidékfejlesztési Terv, Sapard támogatásból megvalósuló programok, és az Európai Unióhoz csatlakozás költségei. A cím kiemelt előirányzatai a következők:

Az *Intézmények központi beruházása 10/1/13.* jogcímcsoport rendeltetése a költségvetési intézmények beruházási feladatainak finanszírozása, az előirányzat utólag, a beruházás aktiválását követően épül be az intézmény költségvetésébe. A központi beruházások 2005. évi eredeti 202,0 millió forint előirányzata csupán az előző évről áthúzódó feladatok tárgyévű befejezését biztosította, így a Varga Márton Kertészeti és Földmérési Szakképző Iskola

Budapest (42,0 millió forint) és a Teleki Zsigmond Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium, Villány (160,0 millió forint) kollégiumi rekonstrukciójának befejezését.

Az Intézmények központi beruházása fejezeti kezelésű előirányzata a 2004. évről áthúzódó kötelezettségvállalással terhelt 36,4 millió forint előirányzat maradvány összegével 238,4 millió forint felhasználását biztosította, az előirányzaton maradvány nem képződött.

A központi beruházások évről-évre csökkenő előirányzata, az intézményi támogatások csökkenése mellett, új beruházás indítására egyáltalán nem került sor. Forráshiány miatt, a „Fogyatékosügyi program” megvalósítása is elmarad. Csupán e program megvalósításához mintegy 1.800,0 millió forint beruházási támogatásra lenne szükség, amelyből mintegy 350-400 épület akadálymentesítése oldható meg.

A *Duna-Tisza közti homokhátság vízvisszatartása, vízpótlása 10/1/14.* jogcímcsoport 100,0 millió forint előirányzata 2004. évi kötelezettségvállalással terhelt maradvány, amit a 2095/2004. (IV.27.) Korm határozat alapján a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat részére adott át a tárca. Az előirányzathoz a Sákori főcsatorna rekonstrukciója került megvalósításra.

10/02 Egyéb fejezeti kezelésű előirányzatok

Az egyéb fejezeti kezelésű előirányzatok változatos feladatainak végzésére szolgáló eredeti előirányzat 11.254,5 millió forint, ami takarékosági intézkedések következtében 2.377,8 millió forint zárolt összeg elvonásával csökkent, ugyanakkor 2.745,3 millió forint 2004. évi kötelezettségvállalással terhelt maradvánnyal nőtt. A rendelkezésre álló aktuális 11.622,0 millió forintból költségvetési intézményekhez 2.782,2 millió forint előirányzat átadás, és államháztartáson kívüli szervezetek részére 5.994,3 millió forint támogatás kifizetése történt. Az alcím 2.845,5 millió forint maradványa a 2004. évi CXXXV. törvény 51.§ (6) bekezdésében előírt maradványképzési kötelezettség eredménye.

A 10/02/02 „Agrárkutatás, tanüzemek, felsőoktatás támogatása” jogcímcsoport eredeti előirányzata 1.050,0 millió forint, amit 107,9 millió forint előző évi kötelezettségvállalással terhelt maradvány egészít ki, ugyanakkor 65,0 millió forint került zárolásra, majd elvonásra. A felhasználható 1.092,9 millió forintból 439,7 millió forint előirányzat átadással, 452,2 millió forint pénzeszköz átadással került felhasználásra. Az előírt, kötelezettségvállalással terhelt maradvány 201,0 millió forint. Az évről évre csökkenő keret már a kutató intézetek alapfeladat-ellátását is veszélyezteti. Az intézményi alulfinanszírozottság és a csökkenő kutatási források miatt több, korábbi K+F terület és cél részben, vagy teljes egészében kiszorult a támogatások köréből. Önálló pályázati kiírásra nem volt lehetőség, kizárólag a Nemzeti kutatási és Technológiai Hivatallal közösen finanszírozott GAK-nak köszönhető, hogy az agrár K+F terület pályázati lehetőséget kapott. A középfokú intézmények tangazdaságai, tanüzemei fejlesztése, valamint más fejezetek által hirdetett pályázatokon való részvételhez 258,6 millió forint került felhasználásra, míg a felsőoktatás támogatására 40,0 millió forint jutott.

A 10/02/05 „Nemzeti Kataszteri Program feltételrendszere” jogcímcsoport eredeti előirányzata 440,3 millió forint, melyet 44,0 millió forint, 10 % zárolás, majd támogatás elvonás érintett. Az előirányzat maradvány nélkül felhasználásra került a Kormány 1087/1997. (VII.29.), majd az 1087/1998. (VI.16.) és a 2122/2003. (VI.6.) határozatainak megfelelően. 2004-ben a Kataszteri Program végrehajtásának jelentős felgyorsítására került

sor, amit a Kormány garanciavállalása mellett, a 2004-2007 évek közötti programokra felvett 9.800,0 millió forint hitel alapozott meg. A Program végrehajtója a Nemzeti Kataszteri Program Kht. Az előirányzat nyújt fedezetet a Kht. által felvett hitel negyedévenként kiterhelt kamat-összegének részbeni támogatására. 2005. évben a teljes kamatteher 880,2 millió forint volt, melyhez az előirányzat 396,3 millió forint támogatást biztosított.

A 10/02/08 „Ágazati szakmai szervezetek és képviselők támogatása” jogcímcsoport eredeti kiadási előirányzata 650,0 millió forint, melyből 2,0 millió forint előirányzat átadással, 570,7 millió forint pénzeszköz átadással került felhasználásra. A 77,3 millió forint maradvány kötelezettségvállalással terhelt. Az előirányzat felhasználásának célja a mezőgazdaságban tevékenykedő érdekképviselői és szakmai szervezetek, gazdaszervezetek működési támogatása.

A 10/02/09 „Vízügyi feladatok támogatása” jogcímcsoport eredeti 200,0 millió forint kiadási összege a felmerülő költségek 1/3-ára volt elegendő, az átlagosnál csapadékosabb időjárás miatt. Az előirányzat döntően a belvízkár elhárítási program végrehajtását szolgálja, ezért a belvízvédekezést végző állami tulajdonú szivattyútelepek és vízi-létesítmények (csatornák, árkok stb.) üzemeltetésének, karbantartásának finanszírozására, felügyeleti szerv hatáskörében 480,0 millió forint került átcsoportosításra a *Fejlesztési típusú támogatások* előirányzatából. Magyarország síkvidéki területét 85 belvízrendszer fedi le. E területek mezőgazdasági vízgazdálkodási programját, az állami tulajdonú vízi-létesítményeken a védekezési feladatok ellátását, a földművelésügyi szakigazgatás irányításával a vízi-társulatok végzik. 2005. az elöntések maximális kiterjedése országos összesítésben 54195 hektár volt.

A 10/02/10/1 „Parlagfű elleni közérdekű védekezés végrehajtásának támogatása” jogcímcsoport eredeti előirányzata 500,0 millió forint, amit 142,7 millió forint előző évi kötelezettségvállalással terhelt maradvány és 11,8 millió forint bevétel egészített ki. A 654,5 millió forint forrásból 263,5 millió forint előirányzat átadással, 379,2 millió forint pénzeszköz átadással hasznosult. A 11,8 millió forint maradványból 11,0 millió forint kötelezettségvállalással terhelt.

A 2004. évi maradvány terhére 123,0 millió forint összegben az FVM pályázati felhívást tett közzé a 2005. évben vissza nem térítendő támogatás igénylésére „a parlagfűvel fertőzött területek fizikai mentesítésére alkalmas motoros fűkaszák, valamint a helymeghatározást segítő GPS eszközök beszerzéséhez”. A pályázatok lebonyolítására a Földművelésügyi Költségvetési Iroda 3,4 millió forint pótelőirányzatban részesült a motoros fűkasza és GPS pályázattal kapcsolatos pénzügyi, adminisztrációs munkája költségeinek fedezésére.

A Növény és Talajvédelmi Központi Szolgálat (GPS és fűkasza) pályázatok elbírálásával kapcsolatban felmerült többletköltségeire 9,9 millió forint póttámogatásban részesült.

A 2005. évi XXXVIII. törvény A növényvédelemről szóló 2000. évi XXXV. törvény és az azzal összefüggő egyes ágazati törvények módosításáról 2005. június 15-én lépett hatályba, a módosítás a parlagfű elleni közérdekű védekezés eljárásába bevonta a Földmérési és Távérzékelési Intézetet (FÖMI) és a földhivatalokat. A törvény által előírt – műholdfelvételeken alapuló – veszélyeztetettségi térkép elkészítésére, frissítésére, valamint az eljáró hatóságok közötti elektronikus adatcserét biztosító „parlagfű-szerver” üzemeltetésére a FÖMI 100 millió forintot fordított. A földhivatalok a helyszíni ellenőrzés adatainak rögzítésére szolgáló GPS konfiguráció beszerzése és a digitális fényképezőgépek

beszerzésére 59,7 millió forintot használtak fel. A földügyi szakterület az 500,0 millió Ft fejezeti kezelésű előirányzatból 159,7 millió Ft-ot használt fel.

A Növény és Talajvédelmi Szolgálatok a parlagfű mentesítéssel kapcsolatos beruházásokra (földhivatalokkal kapcsolatos GPS, digitális fényképezőgépek, 45 db Notebook és 4 db számítógép) 45,0 millió forintot fordítottak, míg dologi kiadásaikra 80,0 millió forintot.

10/2/10/2 Parlagfű-mentes Magyarországért tárcaközi program támogatása 584,2 millió forintos előirányzata 9,4 millió forint kivételével előirányzat átadással, zömmel más tárcáknál hasznosult. A Foglalkoztatáspolitikai és Munkügyi Minisztérium fejezethez közmunka programokra 400,0 millió forint a Balaton és a Tisza-tó teljes környezetében a tavakat körül ölelő 1,5 km-es sávban parlagfű mentesítésre átcsoportosítás történt. Az egészségügyi tárcához aerobilógiai hálózat karbantartására, fejlesztésére 169,0 millió forint átcsoportosítás történt. Az FVM fejezetnél 5,8 millió előirányzat felhasználás és 6,8 millió forint támogatás kifizetés történt. A 2.606 ezer forint maradványból 2.484 ezer forint kötelezettségvállalással terhelt.

A parlagfű koordinátorok keretében 1849 település több mint 970 ezer lakosa vett részt a parlagfű mentesítési programokban, amelynek eredményeként a 2004-ben és 2005-ben ugyanazon állomásokon mért összes pollen szám 19,12 %-kal csökkent.

A 10/02/11 „Nemzeti támogatások működtetése” jogcímcsoport 4,0 millió forint kötelezettséggel terhelt 2004. évi maradványa felhasználása, az Agrárgazdasági Kutató Intézetnél, az agrártámogatásokkal kapcsolatos monitoring és elemző, összefoglaló anyagok készítése jogcímen történt.

A 10/02/13 „Osztatlan földtulajdon kimérésének költségei” jogcímcsoport eredeti előirányzata 1.200,0 millió forint, amit 10 % zárolás és támogatás-elvonás érintett a 2004. évi CXXXV. törvény 51.§ (1) bekezdése alapján. A kiadási előirányzatot ugyanakkor 60,0 millió forint, előző évi kötelezettségvállalással terhelt maradvány emelte. A rendelkezésre álló 1.140,0 millió forrásból 573,5 millió forint előirányzattal, 60,0 millió forint pénzeszköz átadással került a földhivatalokhoz. Az 506,5 millió forint kötelezettségvállalással terhelt maradvány a törvény által előírt megtakarítási kötelezettség. A 2001. évi CXVIII. törvénnyel módosított, a földrendező és földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény alapján az osztatlan földtulajdonok kimérésének végrehajtására első ízben a 2004. évi költségvetés biztosított 100 millió Ft előirányzatot, azonban ennek 40%-a még az első félévben zárolásra került, s a maradék 60 millió Ft felhasználására is – a kormányrendelet hiánya miatt – csak 2005-ben volt lehetőség. A földhivatalok 2005. december 31-ig 6.926 földrészlet előkészítését hajtották végre, ezek összterülete 198.522 hektár, 2.124 földrészlet esetében hozták meg a megosztás kezdőhelyét és az osztás irányát tartalmazó határozatot. Elkészítettek 1.328 sorsolási jegyzőkönyvet, meghoztak 954 ingatlan-nyilvántartási bejegyzési határozatot, kítűztek és bemutattak 1.509 új földrészletet.

A 10/02/15 „Központosított bevételekből finanszírozott intézményi feladatok” jogcímcsoport definíció 2005. évben már nem fedi a korábbi évek gyakorlatát, ugyanis a közvetlen finanszírozási kapcsolat megszűnt a központi költségvetés bevételeit képező központosított bevételek és a központosított bevételekből működő nemzeti támogatások (lásd még a 10/5/1 jogcímcsoportot) kiadásai között. A kiadások fedezete támogatás. A központosított bevételekből finanszírozott intézményi feladatok előirányzata elsősorban az átalakuló mezőgazdasági intézményrendszer előre nem tervezhető kiadásai fedezetét

biztosítja. Az eredeti 3.080,0 millió forint kiadási előirányzatot 308,0 millió forint zárolás csökkentette, ugyanakkor 1.727,7 millió forint 2004. évi kötelezettségvállalással terhelt maradvány növelte. A rendelkezésre álló 4.499,7 millió forrásból a FVM intézményrendszeréhez 2.023,0 előirányzat átcsoportosítás és 1.727,7 millió forint pénzeszköz átadás történt. A törvényi előírásból származó, maradványképzési kötelezettség 719,6 millió forint, mely összeg kötelezettségvállalással terhelt.

A 10/02/17 „Igyál tejet program” jogcímcsoport eredeti előirányzata 1900,0 millió forint, amit 1.122,0 millió forint támogatás-elvonás érintett a 2275/2005. (XII.9.) Kormány határozat alapján. A kiadási előirányzatot ugyanakkor 700,6 millió forint, előző évi kötelezettségvállalással terhelt maradvány emelte. A 1478,6 millió forint módosított előirányzatból 760,4 millió forint került felhasználásra. A keletkezett maradvány 718,1 millió forint, amelyből 512,0 millió forint kötelezettségvállalással terhelt, 206,1 millió forint kötelezettségvállalással nem terhelt.

Az EMOGA Garancia Részlegből finanszírozott intézkedés, a „Tanulók tejjel és tejtermékkel történő ellátásának támogatása” jogcímhöz közösségi támogatás is társul. A 2005. évi iskolatej programot a 2005. évi iskolatej program tavaszi időszakának szabályozásáról szóló 171/2004. (XII.23.) FVM rendelet és a 2005. évi iskolatej program őszi időszakának szabályozásáról szóló 68/2005.(VII.26.) FVM rendelet határozta meg. Az eddigi tapasztalatok alapján megállapítható, hogy az elmúlt közel másfél év alatt az ellátottak száma lényegesen nem módosult, az egyes szállítási periódusok vonatkozásában a 210.000-300.000 fős tartományban (a résztvevők 80%-a általános iskolás).

A program hozzájárul a gyermekek számára szükséges fehérje, vitamin, ásványi anyag, energia bevitelhez, valamint a rendszeres táplálkozási lehetőség biztosítása mellett természetes étrend követésére ösztönöz. A program a tejtermékek fogyasztási szokásainak kedvező változását hivatott elsősorban szolgálni, melyet a felnőtt lakosság körében tapasztalható, a rendszeres és elégséges kalcium bevitel hiánya miatt kialakuló csonttritkulás betegségének nagy előfordulása is indokol.

A programmal kapcsolatos iskolafenntartói visszajelzések alapján véve pozitívnak tekinthetőek, egyértelmű az igény a program folytatására.

A feldolgozó cégek részéről a rendelet kihirdetését megelőzően igen nagy volt a programmal kapcsolatos várakozás és általában keresték/keresik a programban való részvétel lehetőségének módját. A program fogadtatása és megítélése a feldolgozók részéről jó és kedvező értékesítési lehetőségként kezelik azt.

10/02/19 Állati hulladék megsemmisítése jogcímcsoport támogatásának felhasználása az állategészségügyről szóló 1995. évi XCI. törvény 9. § (3) bekezdése és 12. § (2) bekezdése, valamint fertőző szivacsos agyvelőbántalmak megelőzéséről, az ellenük való védekezésről, illetve leküzdésükről szóló 69/2003. (VI.27.) FVM rendelet 12.§ (5) bekezdése alapján történik. A fertőző szivacsos agyvelőbántalmak (TSE) esetleges terjesztése szempontjából legkockázatosabbnak minősülő meghatározott veszélyes anyagok (SRM) közvetlen égetése, illetve feldolgozás utáni égetése, együttégetése, illetve az SRM-ből gyártott termék égetésig történő raktározása, mint a TSE megelőzését szolgáló járványügyi intézkedés állami feladat, költsége a központi költségvetést terheli. Jelenleg meghatározott veszélyes anyagok égetésre történő előkészítést az ATEV Fehérjefeldolgozó Zrt. végzi Debreceni és Solti Gyárában, illetve gondoskodik a csont- és húsliszt égetésig történő raktározásáról. Az SRM-ből gyártott csont- és húsliszt égetését a Mátrai Erőmű Rt. és a Duna-Dráva Cement Kft. végzi. Az

eredeti 1.500,0 millió forint kiadási előirányzatból 703,8 millió forint zárolásra került, ezen felül 600,0 millió forint maradványtartási kötelezettség is előírásra került. A ténylegesen felhasznált támogatás 196,2 millió forint volt. Az átlagot meghaladó zárolás és maradványképzés oka az, hogy az ATEV Zrt. az égetést végzőkkel olyan kedvező szerződést tudott kötni, amely lehetővé tette, hogy az égetés – ellentétben a korábbi időszakokkal – már ne kerüljön állami költségbe, így 2005-ben a költségvetés tervezésekor várhatóan nagyságrendekkel nagyobb összeget sikerült megtakarítani. Az így megtakarított összeggel a TSE felderítésére irányuló 2006. évi vizsgálatokhoz szükséges diagnosztikumok beszerzését fedeztük. Mindezzel sikerült elkerülnünk e vizsgálatok leállítását, emiatt az országot fenyegető szankciókat, köztük a védzáradék alkalmazását hazánkkal szemben.

10/02/20 Hegyközségek nemzeti tanácsa jogcímcsoport eredeti előirányzata 150,0 millió forint volt, amit 10 % zárolás 135,0 millió forintra mérsékelte. A hegyközségek állami feladatainak finanszírozása időarányosan történt és megállapodáson alapult. A feladatokat a hegyközségekről szóló 1994. évi CII. törvény, valamint a szőlőtermelésről és borgazdálkodásról szóló 1997. évi törvény írja elő. A hegyközségek sokrétű teljesített feladata közül kiemelendő a szakágazatról folyamatos adatszolgáltatás, részvétel a szőlő-bor ágazattal összefüggő jogszabály-alkotásban, illetve alkalmazásban.

10/02/21 Kincstári szolgáltatási díjak jogcímcsoportnak eredeti előirányzata nem volt. A 217/1998.(XII.30.) Korm. rendelet 108/A. §-a hivatkozik a rendelet 24. számú melléklete szerinti díjfizetési kötelezettségre, melynek alapján a Kincstár a számlát kibocsátja és leemeli a szolgáltatási díjat a fejezeti kezelésű előirányzatok e célra nyitott előirányzat-felhasználási keretszámlájáról.

10/02/35 Egyéb szervezetek támogatása jogcímcsoport eredeti előirányzattal nem rendelkezik, mivel technikai jellegű előirányzat. A fejezeti tartalékból, illetve a fejezeti tartalékba bevont forrásokból államháztartáson kívülre juttatott támogatások kifizetésére szolgál. Az előirányzaton keresztül kifizetett támogatások összege 508,2 millió forint volt, az 5,3 millió forint kötelezettségvállalással terhelt maradvány társ tárcától, az intézmények gázár kompenzációjára átutalt összeg.

10/03/1 jogcímcsoport PHARE támogatásból megvalósuló programok

Az 1991. év óta tartó Phare programok uniós forrását az évente megújított Pénzügyi Megállapodások (PM) biztosították. A 2003. évi Pénzügyi Megállapodás volt az utolsó, az ebben biztosított forrást 2006. november 30-ig kell felhasználni. A 2005. évi 1.457,5 millió forint eredeti kiadási előirányzatot – melynek fedezete 1.051,8 millió forint támogatás és 405,7 millió forint bevétel volt – 5.651,2 millió forint maradvány egészített ki. Tehát a korábban elkezdett programok maradványainak felhasználása, illetve a 2003. évi PM által biztosított, lekötött források felhasználása folyt. A folyamatban levő agrárgazdasági Phare programok legfontosabb célja a földművelésügyi intézményrendszer EU normák szerinti megerősítése, ennek megfelelően a beruházások, beszerzések végső kedvezményezettjei a tárcához tartozó költségvetési intézmények, hivatalok. A jogcímcsoport módosított 7.108,7 millió forint kiadási előirányzatával szemben a teljesítés 3.746,0 millió forint volt. Az EU bevételi forrás 2.030,8 millió forintban, 43,7 %-ban teljesült. A 746,4 millió forint nemzeti forrásrész maradvány kötelezettségvállalással terhelt. A támogatási célok – melyeknek forrása döntően a korábbi évek maradványa - a következők.

10/03/01/01 EU konform agrárpiaci rendtartás, CMO-k létrehozása (Közös Piaci Szervezetek eljárási rendjének bevezetése HU0201-01) A projekt kezdete : 2002 április, végrehajtásának határideje: 2005. november 30. A projekt eredeti célkitűzése, a Kifizető Ügynökség felállítása, minőségbiztosítása megvalósult, a projekt sikeresen lezárult, további kifizetés nem lesz.

10/03/01/02 BSE ellenőrzési rendszer (az átvihető szivacsos agyvelőgyulladás (TSE = Transmissible Spongiform Encephalopathy állategészségügyi ellenőrzése HU0201-02)

A projekt kezdete: 2002 április, befejezési határidő: 2005. november 30. Kedvezményezett az Országos Állategészségügyi Intézet. A projekt célkitűzése: az átvihető szivacsos agyvelőgyulladásra (TSE) vonatkozó EU törvényi előírások, hatósági intézkedések hatékony, hazai átvétele és alkalmazása, valamint eszközbeszerzés az ellenőrzések hazai elvégzésének segítésére. A szakértők a jogharmonizációval kapcsolatos feladatokat elvégezték, a hazai állatorvosok, állattenyésztők képzése befejeződött. A francia céggel kötött szerződés keretében a prion tesztek leszállították, a laboreszközök beszerzése is megtörtént. A program megvalósítása befejeződött. A maradvány az uniós forrás Áfa összegének kifizetésére lesz fordítva 2006-ban.

10/03/01/03 Vidékfejlesztési intézkedések kivitelezését szolgáló intézményi struktúra kialakítása (mezőgazdasági orientációs garancia alap struktúra bevezetés befejezése a vidékfejlesztés területén HU0201) A projekt kezdete: 2002 április, befejezési határidő: 2005. november 30. Kedvezményezett: Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal.

A projekt célkitűzései - az intézményi struktúrák megerősítése abból a célból, hogy a csatlakozás idejére az EU vidékfejlesztési, valamint halászati intézkedéseit megfelelően lehessen tervezni és kezelni – megvalósultak. Az informatikai eszközök beszerzése megtörtént, a projekt sikeresen lezárult, a források felhasználásra kerültek.

10/03/01/04 Vetőmagok, szaporítóanyagok és takarmányok minősítésének fejlesztése HU0201-04 A projekt kezdete: 2002 április, befejezési határidő: 2005. november 30. Kedvezményezett: Országos Mezőgazdasági Minősítő Intézet. A projekt célkitűzése: EU harmonizált rendszer kidolgozása vetőmagok, szaporítóanyagok és takarmányok minősítésére és tanúsítására, a mintavételt, adatátvitelt és adatfeldolgozást gyorsító informatikai rendszer kidolgozása, az Országos Mezőgazdasági Minősítő Intézet (OMMI) és az FVM szakembereinek képzése. A német-holland iker-együtműködés befejeződött, az eszközszállítások megtörténtek. A projekt sikeresen lezárult, a források felhasználásra kerültek. A maradvány az uniós forrás Áfa összegének kifizetésére lesz fordítva 2006-ban.

10/03/01/05 Juh és kecske regisztrációs rendszer HU0201-05 A projekt kezdete: 2002, befejezési határidő: 2005. november 30. A projekt célja a juh és kecske tenyésztők nyilvántartásának (ENAR) kialakítása és a nemzeti állatnyilvántartó és termelői nyilvántartási rendszerekhez kapcsolása, valamint a juh és kecske egyedi nyilvántartás a születéstől a feldolgozásig. Az állategészségügyi ellenőrzés céljára informatikai rendszer létrehozására került sor. Kedvezményezett intézmény: Országos Mezőgazdasági Minősítő Intézet. A projekt lezárult, a források felhasználásra kerültek.

10/03/01/06 Élelmiszerbiztonság HU0201-06. Projekt kezdete: 2002, befejezési határidő: 2005. november 30. A projekt célkitűzése - elsősorban a Magyar Élelmiszerbiztonsági Hivatal felállítása és az EU joganyag átvétele – megvalósult. A hosszú távú együttműködés, melynek célja a Hivatal teljes működőképességének biztosítása, és az intézmények

koordinációjának elősegítése, befejeződött. A társfinanszírozást átadott előirányzatként a Magyar Élelmiszerbiztonsági Hivatal kezeli.

10/03/01/07 A növény- és állategészségügyi határellenőrzésben résztvevő munkatársak képzése HU02/IB/AG/02 Projekt kezdete: 2002, befejezési határidő: 2005. november 30. A projekt célja megvalósult, azaz az állat- és növény-egészségügyi határellenőrzésben résztvevő szakszolgálati munkatársak felkészítése az EU-csatlakozás után várható feladatokra, befejeződött, a források felhasználásra kerültek.

10/03/01/09 Agrárgazdasági Phare Kivitelező Csoport működési költsége a projekt célja a Phare Iroda feladatainak elvégzéséhez kapcsolódó dologi kiadások, megbízási és támogatási szerződések, valamint a működés technikai feltételek biztosítása. A szerződések teljesítése, a felhasználás a feladatnak megfelelően időarányosan megtörtént.

10/03/01/10 Agrárgazdasági intézményfejlesztés HU0102 Projekt kezdete: 2001, befejezés: 2004. nov. 30. A kifizetések az előirt határidőre megtörténtek, a támogatási forrás felhasználásra került. A 2005. évben csak a vasúti határátkelőkön felépült állat-és növény-egészségügyi állomások garanciális munkái és ennek pénzügyi rendezése történt meg.

10/03/01/19 Integrált Irányítási és Ellenőrzési Rendszer kialakítása Projekt kezdete: 2003, befejezési határidő: 2006. november 30. Célkitűzés: egy működő integrált adminisztratív és ellenőrzési rendszer kialakítása a vezetés részére az uniós alapok támogatásainak igénybe vételéhez. A projekt megvalósítása folyamatosan történik, 2005-ben egy újabb komponenssel kiegészült a szoftverfejlesztés, emiatt a bevételi és támogatási előirányzat egyaránt emelésre került. A tárgyévi támogatási előirányzat 903,8 millió Ft-tal lett megemelve, átcsoportosítva más Phare előirányzatokról. A források felhasználása a munkáknak megfelelően arányosan történt, a maradvány kötelezettségvállalással terhelt.

10/03/01/20 Nemzeti Növény-egészségügyi Diagnosztikai rendszer kialakítása Projekt kezdete: 2003, befejezési határidő: 2006. november 30. Célkitűzés: egy hatékony diagnosztikai laborhálózat kifejlesztése, mely megfelel az EU standardoknak. Megvalósítása a Növény és Talajvédelmi Központi Szolgálat keretein belül történik. A projekt műszer és IT eszközszállításokból áll, mely szállítások folyamatosan haladnak, a kifizetések ennek megfelelő ütemben történnek, a maradvány kötelezettségvállalással terhelt.

10/03/01/21 Vadon élő állatok veszettség mentesítése Projekt kezdete: 2003, befejezési határidő: 2006. november 30. Az EU standardnak megfelelő veszettség mentesítéshez a tender nyertes német cég szállít vakcinát tartalmazó csaltit, melyre az uniós forrás nyújt fedezetet. Évente két szállításra kerül sor, tavasszal és ősszel. A szállítások megtörténtek, de a második kifizetés áthúzódott következő évre, ez okozta a bevételi lemaradást, mely jövőre felhasználásra kerül. A hazai forrást a kedvezményezett intézmény (Állatgyógyászati

Oltóanyag, Gyógyszer és Takarmány Ellenőrző Intézet) kezeli, melyet az anyag kiszórására fordítanak. A kifizetések a munka elvégzése ütemében történnek.

10/03/01/23 Földnyilvántartási rendszer javítása Projekt kezdete: 2004., befejezési határidő: 2006. november 30. A projekt célja a befejezés előtt álló és befejezett földhivatali projektek hatékonyságának növelése és fenntarthatóságának biztosítása. A program 2005-ben lezárult.

10/03/01/24 MSZR alapú prognózisok fejlesztése Projekt kezdete: 2004, befejezési határidő: 2006. november 30. A projekt célja a magyar agrárstatisztikai rendszer fejlesztése, mely

megfelel az EU és a hazai követelményeknek, különös tekintettel a közös agrár politika (KAP) megvalósítására. A KSH-val való szoros együttműködésben valósult meg a program a tendernyertes osztrák cég szakértőinek irányításával. A program lezárult, a források felhasználásra kerültek.

10/03/01/25 EU konform támogatások bevezetése a mezőgazdasági szektorban Projekt kezdete: 2004, befejezési határidő: 2006. november 30. Az iker-együttműködés célja az, hogy egy EU tagország gyakorlati tapasztalattal segítse befejezni Magyarországon a hatékony, operatív információs rendszer kialakítását, mely szükséges az EU támogatási rendszerek sikeres alkalmazásához. A program 2005-ben lezárult, a források felhasználásra kerültek.

10/03/01/26 Növényvédelmi felügyelők és diagnosztikai szakértők képzése Projekt kezdete: 2005, befejezési határidő: 2006. november 30. A projekt célja a növényvédelmi szakemberek felkészítése arra, hogy az EU szabályozásnak és gyakorlatának megfelelően el tudják végezni az előírt ellenőrzéseket. 2005-ben a programra az előleg kifizetése megtörtént, a végelszámolás 2006-ra húzódik.

10/03/01/27 Technikai segítségnyújtás a kifizető ügynökség részére Projekt kezdete: 2004, befejezési határidő: 2006. november 30. A projekt célja az *acquis communautaire* végrehajtásának biztosítása a csatlakozás időpontjától az EMOGA intézkedések lebonyolításában. A programra az előleg kifizetése megtörtént, a végelszámolás 2006-ra húzódik.

10/03/01/28 Phare céltartalék A céltartalék célja előre nem látható árfolyamveszteségek és az uniós forrást terhelő áfa kifizetések fedezetének biztosítása volt, mely összeg technikai okokból a Magyar Államkincstár utasítására átcsoportosításra került az érintett projektek előirányzataira.

10/03/01/29 Élelmiszerbiztonsági laborstratégia kidolgozása Projekt kezdete: 2003, befejezési határidő: 2006. november 30. A projekt célja, hogy a meglévő laborhálózat optimális kihasználására egy stratégiát dolgozzon ki a hazai intézmények és laboratóriumok tételes felméréseivel, valamint az élelmiszerbiztonság jogi szabályozásának vizsgálata. A megvalósítás 2005-ben megtörtént, az elszámolás áthúzódik 2006-ra.

10/03/01/30 A kifizető ügynökség hatékonyságának javítása az akkreditáció után Projekt kezdete: 2004, befejezési határidő: 2005. november 30. A projekt célja bizonyos EU jogszabályok végrehajtása hatékonyságának és eredményességének javítása az MVH-nál. A program 2005-ben lezárult, a kifizetések megtörténtek.

10/03/02 Jogcímcsoport Átmeneti Támogatásból megvalósuló programok

A csatlakozási okmány az új tagállamoknak átmeneti támogatás néven átmeneti pénzügyi támogatás nyújtását teszi lehetővé az intézményi kapacitás egyes területein való megerősítésére, melyek a strukturális alapokból nem finanszírozhatók. Az Átmeneti Támogatások összegeit és a támogatások területeit évente hozott Bizottsági határozatok szabják meg. 2005-ben a 2004-es határozatban biztosított keretösszegek lekötése és a projektek megvalósítása folyt. A 2005. évi eredeti kiadási előirányzat 781,8 millió forint volt, melynek fedezete 292,6 millió forint támogatás és 489,2 millió forint bevétel, uniós támogatás. Felhasználás mindössze 41,7 millió forint volt az „Új Forest Fókus szabályozás bevezetése előirányzatán. Az átmeneti támogatás programjai:

10/03/02/01 Agrár környezeti információs és monitoring rendszer kifejlesztése Projekt kezdete: 2004, befejezési határidő: 2007. november 30. Célkitűzés az agrár-környezeti intézkedések fejlesztése és végrehajtása a vonatkozó EU jogszabályi követelményekkel teljes összhangban a feladatok ellátására alkalmas integrált Agrár-környezeti Információs és Monitoring Rendszer tervezésével és felállításával. A programra pénzügyi teljesítés 2005-ben nem történt, a szerződéskötési folyamat áthúzódik 2006-ra.

10/03/02/02 Fajtakísérleti és vetőmag minősítési informatikai rendszer fejlesztése

Projekt kezdete: 2004, befejezési határidő: 2007. november 30. A projekt kezdete: A közigazgatási munka hatékonyságának megteremtése az Országos Mezőgazdasági Minőségellenőrzési Intézetnél a IT infrastruktúra bevezetésével és új software telepítésével. A programra pénzügyi teljesítés 2005-ben nem történt. A szerződéskötési folyamat áthúzódik 2006-ra.

10/03/02/03 Az új Forest Focus szabályozás bevezetése Projekt kezdete: 2004, befejezési határidő: 2007. november 30. A projekt célja a nemzeti erdőfigyelő rendszer harmonizálása és fejlesztése az EU „Forest Focus” szabályozásában meghatározott kritériumok teljesítése érdekében. Integrált adatbázis kidolgozása a légszennyezés erdőkre gyakorolt hatásainak megfigyelésére és erdőtűz adatbázis kidolgozása. A program keretében két iker-együttműködés indult el 2005-ben. Ezekre előlegfizetés történt. A szállítási szerződések megkötésére 2006-ban fog sor kerülni.

10/03/02/04 Az élelmiszerbiztonsági intézményi háttér fejlesztése Projekt kezdete: 2005, befejezési határidő: 2008. december 15. A projekt célja a Magyar Hatóságok támogatása a nemzeti élelmiszerbiztonsági stratégia EU elvárásokkal összhangban történő végrehajtásában, az új laborstratégia elvei alapján, amely korszerűsíti a jelenlegi rendszert, annak érdekében, hogy az költséghatékonyabb, megbízhatóbb és szakmai szempontból integráltabb és fenntarthatóbb legyen. A projekt jóváhagyására 2005 augusztusban került sor, így a szerződéskötések és kifizetések áthúzódnak 2006-ra.

10/04 alcím Fejezeti kezelésű szakmai előirányzatok

A 10/04/06 „Méhészeti Nemzeti Program” Az EMOGA GARANCIA Részlegből finanszírozott jogcímhez 50% közösségi támogatás társul. A 2005. évi tervezési körirat alapján a program eredeti előirányzatára 954,8 millió forint kiadás, 477,4 millió forint bevétel és 477,4 millió forint támogatás. A hatályos államháztartási jogszabályok alapján a tervezett és elszámolandó eredeti támogatási előirányzat 477,4 millió forint a 2275/2005. (XII.9.) Kormány határozat alapján, 47,7 millió forint támogatás-elvonással került csökkentésre. A II. félév során EU-s forrás-hiányok elkerülése érdekében további 250 millió forintot előirányzat átcsoportosítására került sor és ezzel a Méhészeti Nemzeti Program előirányzata 179,7 forintra módosult. A módosított előirányzatból 139,1 millió forint került felhasználásra. A keletkezett maradvány 40,6 millió forint, amely kötelezettségvállalással terhelt.

A támogatás célja, hogy a szakismeret bővítésével, az eszközrendszer fejlesztésével, illetve a varroa atka elleni védekezéssel a méhészeti tevékenység hatékonyságát növelje. A támogatás a méhészeti termékek előállítási és értékesítési feltételeinek javítására irányul. Az EU Bizottsága C(2004)3166 számú határozatával elfogadta a 2005-2007. évi Magyar Méhészeti Nemzeti Programot. Az igénybe vehető fő támogatási jogcímek az információ-

szaktanácsadás, a Varroa atka elleni védekezés, a vándoroltatás korszerűsítése, a mézminőség-elemzés és a méhcsaládok számának szinten tartása.

A Magyar Méhészeti Nemzeti Program végrehajtása az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garancia Alap társfinanszírozásában valósul meg, melynek igénybevételének további részletes szabályait a 152/2004. (X. 18.) FVM rendelet írja elő.

A Magyar Méhészeti Nemzeti Program alapján a központi költségvetés, valamint az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garancia Alap társfinanszírozásában nyújtott egyes támogatások igénybevételének részletes szabályairól szóló 153/2004. (X. 18.) FVM rendelet

A Magyar Méhészeti Nemzeti Program alapján nyújtható méhészeti támogatások igénybevételének részletes szabályairól szóló 32/2005. (IV. 8.) FVM rendelet

10/05 alcím Nemzeti támogatások

A 10/05/01 „Központosított bevételből működő támogatások” jogcímein engedélyezett előirányzatok felhasználása az alábbiak szerint teljesült.

A 10/05/01/01 „Erdészeti feladatok” jogcím eredeti előirányzata 4.750,0 millió forint, ami az előző évi 1.092,8 millió forint maradvány felhasználásával bővült. Ugyanakkor az FMM-hez erdészeti közmunkák finanszírozására átadott 100,0 millió forinttal, valamint 475,0 millió forint zárolásával, az Állami Erdészeti Szolgálatnak átadott előirányzattal, a kiadási előirányzat összességében 5.073,1 millió forintra módosult. A tényleges teljesítés a módosított előirányzat 84,6 %-a, 4.294,3 millió forint. Az előirányzat az erdőtörvényben elrendelt, erdőgazdálkodási üzemtervekben előírt tartamos, hosszú távú erdőgazdálkodási munkák, az erdők felújítása, fiatal erdők ápolása, az erdő területének, természeti egyensúlyának, egészségi állapotának megőrzése költségeire nyújtott fedezetet. E jogcímen folyósított tárgy évi normatív támogatások együttes összege 3.208,3 millió forint volt. A támogatással 20.100 hektár első kivitelű erdősítés valósult meg. Az erdei vasutak működtetési támogatására 100 millió forint volt. A jóléti és parkerdők fenntartásának támogatására 200 millió forint állt rendelkezésre. A magánerdő-gazdálkodás támogatására 2005-ben (alapítási és működési költségek, integrátori hálózat kialakítása) 345,0 millió forint kifizetés történt. Erdőkárok elhárításának támogatására, a gyapjaslepke hernyója elleni védekezésre és a nemzetközi szerződés alapján működtetett erdővédelmi mérő- és megfigyelő rendszer fenntartására 441,0 millió forint került felhasználásra. A maradványképzési kötelezettség miatt 798,5 millió forint kötelezettség teljesítése 2006. évre húzódott át.

A 10/05/01/02/ „Termőföldvédelem támogatása” jogcím eredeti előirányzata 1.200,0 millió forint, amely az előző évi maradvány (227,5 millió forint) felhasználásával és 620,0 millió forint zárolásával összességében 800,1 millió forintra módosult. A tényleges teljesítés a módosított előirányzat 74,84%-a., 598,7 millió forint.

Az előirányzatból a termőföld rendeltetésszerű hasznosításával, mennyiségi és minőségi védelmével, parlagterületek újrahasznosításával, mezei földutak karbantartásával kapcsolatos feladatokra nyújtottak támogatást. Kiemelten kezelték a birtok-összevonási célú földcserék és földvásárlások támogatását. A maradványképzési kötelezettségek miatt 201,6 millió forint kötelezettség teljesítése 2006. évre húzódott át.

A 10/05/01/07 „Állattenyésztési feladatok” előirányzat eredeti kiadási előirányzata 1.150,0 millió forint. Előirányzatot növelte a 2004. évi kötelezettségvállalással terhelt 58,9 millió

forint maradvány, és csökkentette a kötelező zárolással 115 millió forint, s így az aktuális előirányzat 1093,9 millió forintra módosult. A tényleges teljesítés a módosított előirányzat 99,95 %-a, 1093,4 millió forint volt, melyből a törzskönyvezés, a teljesítmény, tenyészérték vizsgálat, a nyilvántartási és informatikai rendszer fejlesztése és tenyésztésszervezési feladatok finanszírozására került sor. Pályázatos támogatások meghirdetésére 2005. évben nem került sor.

A 10/05/01/08 „Halgazdálkodás támogatása” jogcím eredeti kiadási előirányzata 280,0 millió forint amit növelt az előző évi 135,8 millió forint kötelezettségvállalással terhelt maradvány, csökkentett a kötelező 28 millió forintos zárolás és a 140,0 millió forint nagyságú maradványképzési kötelezettség. A 374,5 millió forint módosított előirányzat terhére 199,4 millió forint (a módosított előirányzat 53,2 %-a) kifizetése történt meg, a természetes vízi élőhelyek, a halállomány védelmére, pótlására, a halászati, halgazdálkodási kutatásokra és egyéb szakági feladatokra. A támogatást pályázatos úton lehetett igénybe venni. A maradványképzési kötelezettségek miatt 175,1 millió forint kiadás teljesítése 2006. évre húzódott át.

A 10/05/01/09 „Vadgazdálkodás támogatása” jogcím eredeti 730,0 millió forint kiadási előirányzatát 247,3 millió forint előző évi maradvány növelte, míg a kötelező zárolás 73,0 millió forinttal csökkentette. A módosított 807,8 millió forint kiadási előirányzathoz a maradványképzési kötelezettség 260,0 millió forint volt. A teljesítés 526,8 millió forint volt, a módosított előirányzat 65,2 %-a. A felhasználás a vadászható állatfajok természetes állományának és azok élőhelye megőrzésének támogatására, a vadászati kultúra és ismeretterjesztés, a vadgazdálkodással, a vad védelmével összefüggő kutatás, továbbá a vadászattal és vadgazdálkodással összefüggő egyéb állami, és igazgatási feladatok finanszírozására történt. A 282,2 millió forint maradvány kötelezettségvállalással terhelt.

A 10/05/01/10 „Nemzeti Lovasprogram támogatása” jogcím eredeti előirányzata 50,0 millió forint, amit 5,0 millió forint támogatás-elvonás érintett a 2275/2005. (XII.9.) Kormány határozat alapján. 35,0 millió forint fejezetben belüli előirányzat átcsoportosítással került hasznosításra. Az Országos Mezőgazdasági Minősítő Intézet 10,0 millió forint támogatást kapott a honi lóállomány teljesítményének vizsgálatára. Az FVM felügyelete alá tartozó 3 szakiskola 21,9 millió forint támogatást kapott a lovas képzéssel kapcsolatos feladatokra. A keletkezett maradvány 10,0 millió forint, amely az Állami Ménesgazdaság részére a stadion felújítási tanulmányterv elkészítésére lett jóváhagyva, a fejezet maradványtartási kötelezettségének tartása miatt a kifizetésre 2006. februárjában kerül sor.

A 10/05/02 „Költségvetésből működő támogatások” jogcímcsoport jogcímeinek 2005. évi gazdálkodása a következők szerint valósult meg.

A 10/05/02/01 „Fejlesztési típusú támogatások” jogcím 2005. évben tervezett 18.851,1 millió forint előirányzata a 2004. évi maradványképzési kötelezettség miatt 2.175,9 millió forinttal növekedett, egyúttal a 2005. évi államháztartási tartalék képzési kötelezettség miatt 4.990,1 millió forinttal csökkent. Az év közbeni súlyos belvízhelyzet miatt elrendelt védekezési költségek, vízügyi feladatokra megelőlegezett 480,0 millió forint támogatását, a Kormány, a 2167/2005.(VIII.2.) határozatával, a költségvetés általános tartalékából visszapótolta. Fejezeti hatáskörben 1.000,0 millió forint átcsoportosítás történt a

forráshiányos Folyó kiadások és jövedelemtámogatások előirányzatára. Vidékfejlesztési feladatokra társtárcától 45,0 millió forint előirányzat átvétel, és költségvetési szervnek 15,0 millió forint előirányzat átadás történt.

Az előbbi intézkedések következtében az aktuális előirányzat a 252,2 millió forint bevétellel 15.319,1 millió forintra módosult, mellyel szemben a kiadás 15.309,1 millió forinttal teljesült. A kötelezettségvállalással terhelt maradvány 20,2 millió forint.

Az előirányzat a korábbi évek determinációinak kezelésére szolgál, 2005. évtől az előirányzatra új kötelezettség már nem vállalható. Az előirányzat támogatási céljainak egy részét az AVOP vette át. A korábbi évek kötelezettségvállalásaira az alábbi főbb jogcímenek történtek kifizetések:

- Építési beruházások (növénytermesztés, állattenyésztés stb.)	2.964,4 millió Ft.
- Élelmiszeripari beruházások	224,3 millió Ft.
- Szőlő, gyümölcsstelepítések támogatása	7.796,4 millió Ft.
- Beruházási hitelek kamattámogatása	288,9 millió Ft.
- Erdőtelepítés támogatása	874,8 millió Ft.
- Gépvásárlás támogatása	1.945,1 millió Ft.
- Agrárfejlesztési hitelek kamattámogatása	14,2 millió Ft.
- Fiatal agrárvállalkozók támogatása	293,8 millió Ft.
- Melioráció és öntözésfejlesztés támogatása	691,8 millió Ft.
- Egyéb, K+F, vízügyi, hátrányos helyzetű térs.tám. stb.	215,4 millió Ft.

A 10/05/02/02. „Folyó kiadások és jövedelem támogatások” jogcím eredeti kiadási előirányzata 107.582,2 millió forint. Az előirányzatot, a Kormány 2275/2005.(XII.9.) határozatával, az államháztartási tartalék képzéshez 5.358,2 millió forinttal csökkentette. Az agrárgazdálkodók közvetlen területalapú támogatásai kifizetéséhez, a Kormány a 2072/2005.(IV.29.) számú határozatával 7.000,0 millió forint visszatérítendő támogatást biztosított. A visszatérítendő támogatást később a Kormány 5.000,0 millió forintban állapította meg, a 2167/2005. (VIII.2.) számú határozatával.

A vidékpolitikai intézményrendszer megerősítéséhez a Kormány 100,0 millió forintot vont el a 2158/2005.(VII.27.) számú határozatával.

A madárinfluenza miatti fogyasztói bizalom visszaszerzésére, a marketing tevékenység erősítéséhez 200,0 millió forintot biztosított a Kormány 2279/2005.(XII.9.) számú határozatával. A pénzügyminiszter egyetértésével fejezeti hatáskörben 8.999,4 millió forint előirányzat átcsoportosítás történt (7.999,4 NVT EU forrásrészéből és 1.000,0 millió forint a Fejlesztési típusú támogatások előirányzatából).

A kiadási előirányzatot 8.553,8 millió forint 2004. évi kötelezettségvállalással terhelt maradvány, és 1.159,9 millió forint kötelezettségvállalással terhelt, megszűnt előirányzatok átvezetett maradványa, továbbá 1.422,6 millió forint bevétel (támogatások visszafizetése) bővítette.

A számtalan, eredeti előirányzatot módosító tényező eredőjeként az aktuális előirányzat 131.673,8 millió forintra módosult, mellyel szemben a kiadás 131.451,5 millió forintra teljesült. A kötelezettségvállalással terhelt maradvány 204,1 millió forint.

A teljesített kiadások főbb jogcímei:

- Agrárpiaci intézkedések	4.017,5 millió Ft
- Állatjóléti és haszonállat tartási támogatások	3.187,6 millió Ft
- Vízgazdálkodás támogatása	261,8 millió Ft
- Oktatás képzés szaktanácsadás támogatása	1.031,6 millió Ft
- Biológiai alapok támogatása	309,3 millió Ft
- Agrárfinanszírozás támogatása	20.374,3 millió Ft
- Agrárgazdaság szolg. fejlesztése	499,5 millió Ft
- Agrárfoglalkoztatás támogatása	727,1 millió Ft
- Mezei őrszolgálat támogatása	298,4 millió Ft
- Nemzeti agrárkörnyezetvédelmi program	351,4 millió Ft
- Kedvezőtlen térségek támogatása	1.495,8 millió Ft
- Csatlakozás előtti nemzeti támogatások(41/2004.FVM)	51.714,3 millió Ft
- Kiegészítő területalapú támogatások(top-up)	35.856,7 millió Ft

10/05/02/04 Erdőtelepítés, erdőszerkezet-átalakítás, fásítás eredeti előirányzata 4015,0 millió forint, amit 1151,5 millió forint támogatás-elvonás érintett a 2275/2005. (XII.9.) Kormány határozat alapján. Az Állami Erdészeti Szolgálatához 46,0 millió forint fejezetben belüli előirányzat átcsoportosítás történt. A 2817,5 millió forint módosított előirányzathoz 1802,6 millió forint került felhasználásra. A keletkezett 1014,9 millió forint maradvány kötelezettségvállalással terhelt. Kizárólag nemzeti forrásból új erdőtelepítési beruházás támogatására 2004. évtől nem kerül sor, az előirányzat a determinációk kezelésére szolgál. A nemzeti támogatás szerepét az NVT mezőgazdasági területek erdősítése intézkedése vette át.

10/05/02/05 Egyes speciális szövetkezesek (TÉSZ, BÉSZ) támogatása eredeti előirányzata 550,0 millió forint, amit 205,0 millió forint támogatás-elvonás érintett a 2275/2005. (XII.9.) Kormány határozat alapján. A 345,0 millió forint módosított előirányzathoz 102,3 millió forint került felhasználásra. A keletkezett maradvány 242,7 millió forint kötelezettségvállalással terhelt.

Az EMOGA Garancia Részlegből finanszírozott intézkedés, a jogcímhez közösségi támogatás is társul. A kifizetések hazai jogalapja a 36/2005. (IV.22.) FVM rendelet. Az előirányzat célja a 2200/1996 EK rendelet alapján a véglegesen elismert TÉSZ-eknek nemzeti hatáskörben nyújtható kiegészítő támogatás biztosítása.

10/06 Állatkártalanítás eredeti előirányzata 1100,0 millió forint, amit 110,0 millió forint támogatás-elvonás érintett a 2275/2005. (XII.9.) Kormány határozat alapján. A kiadási előirányzatot ugyanakkor 38,2 millió forint, előző évi kötelezettségvállalással terhelt maradvány és 43,4 millió forint bevétel emelte. A Magyar Köztársaság 2005. évi költségvetéséről szóló 2004. évi CXXXV. törvény 46.§ (1) bekezdése alapján az előirányzat felülről nyitott. 2005. évben 160,7 millió forintot kellett igényelnünk a Pénzügyminisztériumtól, mivel a módosított előirányzatban rendelkezésre álló 990 millió forint az előző évi maradvánnyal és bevétellel együtt sem volt elegendő a tárgyévi kártalanítások kifizetésére. Az így rendelkezésre álló 1.232,3 millió forintból a tényleges felhasználás 1184,4 millió forint volt. A keletkezett maradvány 47,9 millió forint kötelezettségvállalással terhelt.

Az előirányzat alapja az állategészségügyről szóló 1995. évi XCI. törvény 8.§-ának (1) bekezdése, a törvényben meghatározott járványügyi intézkedések elrendelése esetében a bejelentési kötelezettség alá tartozó betegségben elhullott, vagy ilyen betegség miatt leölt állat, megsemmisített anyag, eszköz és tárgy tulajdonosa - meghatározott kivételekkel - az államtól kártalanításra jogosult.

10/07 Árfolyamkockázat és egyéb EU által nem térített kiadások eredeti előirányzata 1.950,7 millió forint, amit 195,1 millió forint támogatás-elvonás érintett a 2275/2005. (XII.9.) Kormány határozat alapján. Fejezeti hatáskörben az előirányzatról 1.430,0 millió forint átcsoportosítás történt. A 10/12/1 SAPARD intézkedések előirányzatán a II. félév során EU-s forrás hiányok veszélyeztették a fizetések folytonosságát, így a Magyar Köztársaság 2005. évi költségvetéséről szóló 2004. évi CXXXV. törvény 128.§ (2) bekezdése alapján 350,0 millió forint átcsoportosítására került sor. Az előirányzatról 1.430,0 millió forint átcsoportosítás és 1.020,0 millió forint pénzeszköz átadás történt a 10/05/02/02 Folyó kiadások és jövedelem támogatások előirányzatára. A Magyar Köztársaság 2005. évi költségvetéséről szóló 2004. évi CXXXV. törvény 27.§ (7) bekezdésének a.) pontja alapján az előirányzat terhére kell elszámolni az Európai Bizottság EMOGA Garancia Részleg éves elszámolásáról szóló hivatalos döntését követően haladéktalanul – az intervenciók felvásárlására fordított, de értékesítésből még be nem folyt összegek kivételével – a KESZ-hez kapcsolódó megelőlegezési számlákról felvett hitel azon részét, amelyet az Európai Unió vagy az ügyfél nem térít meg az MVH útján, valamint az agrártámogatások árfolyamkülönbözetét. Az előirányzatra 1.583,3 millió forint árfolyamnyereség folyt be.

A 1.908,9 millió forint módosított előirányzathoz 1.707,3 millió forint került felhasználásra. A keletkezett maradvány 201,6 millió forint kötelezettségvállalással terhelt.

10/11/1 NVT intézkedések és a 10/11/2 NVT céltartalék 2005. évi eredeti kiadási előirányzata 44.092,4 millió forint, amelyből 34.982,4 millió forint Uniós támogatás és 9.110,0 millió forint nemzeti társfinanszírozás.

A 2005. évi előirányzatokat növelte a 2004. évi kötelezettségvállalással terhelt maradvány 305,0 millió forint. Az előirányzatokon a 2004. évi CXXXV. törvény 51.§ (1) bekezdése alapján 911,0 millió forint zárolás történt.

A Magyar Köztársaság 2005. évi költségvetéséről szóló 2004. évi CXXXV. törvény 128.§ (2) bekezdése alapján a 10/11/01 NVT intézkedések előirányzatról 1.492,0 millió forint a 10/11/02 NVT céltartalék előirányzatról 328,0 millió forint átcsoportosítás történt a 10/12/1 SAPARD intézkedések előirányzatára.

Évvégén 12.140,2 millió forint többlet EU forrás érkezett. A kiadási előirányzat 54.433,2 millió forintra, a bevételi 47.749,2 millió forintra, a támogatási 6.379,0 millió forintra módosult.

Az EU Bizottság jóváhagyása alapján az előirányzatról pénzeszközátadással 7.999,3 millió forint átadásra került a nemzeti kiegészítő támogatás (top-up) kifizetésére.

2005. évben a NVT intézkedésekre összesen 49.681,8 millió forint került kifizetésre, amelyből 42.999,9 millió forint Uniós támogatás és 6.379,0 millió forint a nemzeti

társfinanszírozás. A 2005. évi hazai támogatás előirányzat maradvány összege 2,2 millió forint.

10/12/1 SAPARD intézkedések és a 10/12/3 SAPARD céltartalék

A SAPARD támogatásból megvalósuló programok 2005. évi eredeti kiadási előirányzata 20.200 millió forint, 15.000,0 millió forintnak megfelelő Uniós SAPARD támogatáshoz 5.200,0 millió forint nemzeti társfinanszírozási részt biztosított. A 2005. évi eredeti előirányzatból a SAPARD intézkedésekre 20.000,0 millió Ft volt tervezve, a céltartalék előirányzatra 200,0 millió Ft.

A 2005. évi előirányzatokat növelte a 2004. évi kötelezettségvállalással terhelt maradvány összege és a 2004. évi megelőlegezett EU forrás megtérülése:

- Hazai társfinanszírozás 2004. évi maradványa	2.766,7 millió forint
- <u>Uniós támogatás 2004. évi maradványa</u>	<u>20.355,3 millió forint</u>
2004. maradvány összesen:	23.122,0 millió forint
2004. évi megelőlegezett EU forrás megtérülése	2.823,3 millió forint

Az előirányzatokon a 2004. évi CXXXV. törvény 51.§ (1) bekezdése alapján 520,0 millió forint zárolás történt.

2005 II. féléve során EU-s forrás hiányok veszélyeztették a kifizetések folytonosságát, ezért az NVT intézkedések, az árfolyamkockázat és egyéb EU által nem tervezett kiadások, valamint a Méhészeti Program előirányzataival összefüggésben többszöri előirányzat átcsoportosításra került sor.

A SAPARD támogatásból megvalósuló programok módosított előirányzata 48.045,7 millió forint, amelyből 38.528,9 millió forint Uniós támogatás és 6750,0 millió forint nemzeti társfinanszírozás. 2005. évben a SAPARD intézkedésekre összesen 29.712,0 millió forint került kifizetésre, amelyből 21.790,8 millió forint Uniós támogatás és 6.750,0 nemzeti társfinanszírozás. A 2005. évi hazai támogatás előirányzat maradvány összege 1.595,6 millió forint.

A SAPARD Program végrehajtása során a 2005. évben az MVH 2070 db kifizetést teljesített összesen 30.220,0 millió forint értékben.

Az egyes intézkedésekhez kapcsolódó kifizetések nagy szóródást mutattak. A legtöbb kifizetés a Mezőgazdasági vállalkozások beruházása intézkedéshez tartozó Gépbeszerzéseknél volt. A teljesített kifizetések több mint 40 %-át 847 tranzakciót tett ki a gépbeszerzésre történő kifizetés teljesítése, amely 8.689,0 millió forint teljesített kifizetést, az összes kifizetés 28,7 %-át képviselte. A Mezőgazdasági vállalkozások beruházása intézkedések keretében további három jogcímen történt kifizetések száma 1109 db volt, ami az összes kifizetés több mint 50 %-a volt. Mindez értékben összesen 12.358,1 millió forint volt, az összes kifizetés 41,6 %-a. Ebből az intézkedésből történt a legtöbb kifizetés, ezért 2005. decemberében a 2211/2004 évi (VIII.27.) Korm. határozat forrásfeltöltést biztosított a Nemzeti Vidékfejlesztési Terv előirányzatából.

Összességében elmondható, hogy a SAPARD intézkedések tervezett előirányzatai fedezetet nyújtottak a kifizetések teljesítésére. Feszültséget jelentett az összesen 15.889,0 millió forint saját forrás kifizetésének megelőlegezése.

10/13/ jogcímcsoport EU tagságból eredő feladatok 2005. évi eredeti kiadási és támogatási előirányzata 2.013,1 millió forint, a módosított előirányzat 267,7 millió forint. A jogcím 2005. évi eredeti létszám-előirányzata 50 fő. A keletkezett maradvány 201,0 millió forint, amely kötelezettségvállalással terhelt.

A 2005. évi EU tagságból eredő feladatok előirányzata elsősorban az alábbi kiemelt feladatok ellátását szolgálta:

- az EU előírásoknak megfelelő jelölési nyilvántartási rendszer (ENAR) működtetése (500,0 millió Ft),
- állatbetegségek felderítésére végzett monitoring vizsgálatok elvégzése (350,0 m Ft),
- az FVM 2005. évi külföldi kiküldetéseinek, valamint nemzetközi tagdíjainak finanszírozása (390,0 m Ft),
- Országos Mezőgazdasági Könyvtár és Dokumentációs Központ (EU-s információellátása, (dokumentációs szolgáltatás, szaklapkiadás, szakmai rendezvények, szakirodalmi szolgáltatóház) (30,0 m Ft),
- az Üzemi Gazdaságelemző Rendszer kialakítása (tesztüzemi hálózat működtetésének irányítása, adatok feldolgozása, könyvelőirodák finanszírozása) (300,0 m Ft),
- az EU irányába történő kötelező adatszolgáltatási feladatok ellátása (45,0 m Ft)
- Termesztők regisztrálásával, ellenőrzésével, a nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségével, illetve a mákszalma megsemmisítésével kapcsolatos feladatok ellátása (70,0 m Ft),
- Magyar Élelmiszerkönyv 2005. évi kidolgozásának és az ágazati szabványosítás költségeinek biztosítása (40,0 m Ft),
- Vágott test minősítés hatósági feladatainak elvégzése (41,9 m Ft).

Az EU tagságból eredő feladatok jogcím 2005. évi eredeti létszám-előirányzata az MVH delegált feladataival összefüggésben a földművelésügyi szakigazgatási intézmények (falugazdász hálózat) létszámának 50 fővel történő megemelését szolgálta.

12. „KÖZPONTOSÍTOTT BEVÉTELEK” cím együttes, eredeti bevételi előirányzata 2005. évben 10.740,0 millió forint volt, a tényleges teljesítés 9.690,6 millió forint, 90,2 %. A központosított bevételeket képező járulékok, hozzájárulások, bírságok megfizetését a szakmai törvények és végrehajtási rendeletek írják elő.

Az állattenyésztési és tenyésztésszervezési bevételeket kivéve, a járulék bevételeket és bírságokat az FVM illetékes szakhatóságai határozatban rendelik el és a behajtásuk is az elsőfokú szakhatóság feladata.

Az állami vadász és horgászjegyek díjtételesek kiváltásuk nélkül a tevékenység nem folytatható. A vadászjegyeket a Magyar Vadászkamara illetékes területi szervei állítják ki, míg a horgászjegyeket a megyei Földművelésügyi Hivatalok felügyelete mellett a horgászegyesületek értékesítik.

A bevételeket minden hónap 27-ig a Kincstár által megjelölt nemzetgazdasági számlára kell befizetni. A tenyésztési hozzájárulás és a lóverseny totalizátor forgalom utáni befizetés az

érintettektől jogkövető magatartást feltételez, mivel nincs hatóság, amely folyamatosan ellenőrizni tudná a befizetések megtörténtét. A járulék befizetések termelési folyamathoz kötöttek, ezért a piaci ingadozások, bizonyos események elmaradása, vagy a termelési felfutás miatt, nehezen prognosztizálhatók, ezért a tervezésnél számtalan tényezőt kell figyelembe venni, hogy kellő pontossággal legyen megállapítható egy-egy jogcímhez tartozó bevétel.

Megjegyezzük, hogy a 2005. évi költségvetésről szóló 2004. évi CXXXV. törvény a központosított bevételek és az un. központosított bevételből működő támogatások közötti közvetlen finanszírozási kapcsolatot megszüntette. Ennek ellenére e jogcímenek nagyobb kiadás nem tervezhető, mint a központosított bevételekből származó bevétel.

12/1 Erdészeti bevételek 4.250,0 millió forint előirányzata 2.305,2 millió forintra teljesült. Az 54,2 %-os teljesítés oka, hogy 2005. évet megelőzően az *Erdészeti feladatok támogatása* előirányzat, a központosított bevételi összegen felül, évente 1.900 – 1.500,0 millió forint (egyre csökkenő mértékű) költségvetési támogatásban is részesült.

A költségvetési támogatások elvonása, az erdő-felújítási fenntartási normatív támogatási értékek változatlansága mellett, 2005. évben már mintegy 3 milliárd forráshiányt eredményezett, így 2005. évben az erdőgazdálkodók nem kapták meg a jogszabályban rögzített támogatások közel 50 %-át.

Ennél fogva a járulék befizetések is elmaradtak, illetve a támogatási jogszabály szerint az járulékbefizetések és támogatások tárgyevi elszámolásának határideje a tárgyévet követő év február 15-e. 2005. évről áthúzódó kötelezettségre a kötelező 798,5 millió forint maradványképzésen felül 3.103,8 millió forint támogatás került kifizetésre április 30-ig. Ezzel szemben, ezen időpontig, a 2005. évi erdőfenntartási járulékfizetési kötelezettségre 2.856,2 millió forint központosított bevétel teljesült.

12/2 Termőföld védelmével, hasznosításával kapcsolatos bevételek eredeti 4.120,0 millió forint, szinte teljes egészében földvédelmi járulékból tervezett bevétel 5.332,3 millió forintra, 129,4 %-ra teljesült. Ez elsősorban a zöldmezős beruházások és az autópályák, autó utak építési dinamizmusa miatt, termelésből kivont mezőgazdasági területek utáni járulékbefizetések eredménye. A bevételi többlet a központi költségvetést illeti.

12/3 Állattenyésztési és tenyésztésszervezési bevételek 1.200,0 millió forintos tervezett bevétele 729,7 millió forintra 60,8 %-ban teljesült. Ennek oka az állatlétszám évek óta történő csökkenésében keresendő.

12/4 Halgazdálkodási bevételek döntő része az állami halász- és horgászjegyek díjbevételeiből, mintegy 25-30 %-ban a halászatfejlesztési hozzájárulásból és 5-8 %-ban az esetlegesen kiszabott halvédelmi bírságokból származik. Az eredeti 320,0 millió forint előirányzat teljesítése 334,6 millió forint, 104,6 %.

12/5 Vadgazdálkodási bevételek 80-90 %-a az állami vadászjegyek díjbevételeiből és a vadvédelmi hozzájárulás befizetéséből származik. További bevételeket jelentenek a hatósági eljárási díjbevételek, a trófeabírálati díjbevételek, vadazonosító és üzemterv szolgáltatás, valamint a vadvédelmi bírságok. Az együttes bevételi terv 850,0 millió forint volt, a teljesítés 988,8 millió forint, 116,3 %

A 2005. év folyamán több, az agrárigazgatást érintő törvény módosítására került sor. Az egyes törvények egyaránt szolgáltak jogharmonizációt és aktuális igazgatási feladatok megoldásának szabályozását. Ezek közül a következőket emeljük ki:

- 2005: XXVIII. tv. Az agrárgazdaság fejlesztéséről szóló 1997. évi CXIV. törvény módosításáról
- 2005: LXXXVII. tv. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról (földművelésügyi ágazati feladatokkal összefüggő törvények)
- 2005: CLVIII. tv. A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről és az ezzel összefüggő törvénymódosításokról szóló 2003. évi LXXIII. törvény módosításáról (szövetkezetekről, földrendező és földkiadó bizottságokról, termőföldről, szőlőtermesztésről és a borgazdaságról)
- 2005: CLIX. tv. Egyes élelmiszer-biztonsággal kapcsolatos törvények módosításáról (élelmiszerekről, védjegyek és a földrajzi árujelzők használatáról, takarmányok előállításáról, növényvédelemről szóló)
- 2005: CXXV. tv. A Nemzeti Földalapról szóló 2001. évi CXVI. törvény módosításáról
- 2005: CXXVI. tv. Az állategészségügyről

Az agrárgazdasággal összefüggő tizenhét kormányrendelet és tizenkét kormányhatározat közül kiemelkedő az Európai Unió Közös Agrárpolitikája magyarországi végrehajtásában, illetve a nemzeti agrártámogatási rendszerben az ügyfélregiszter létrehozásáról és a kapcsolódó nyilvántartásról, a mezőgazdasági, halászati, erdészeti és vidékfejlesztési támogatások Európai Bizottság részére történő bejelentési rendjéről, a közösségi rendtartással kapcsolatos nemzeti hatáskörbe utalt feladatokról szóló rendelkezések, továbbá az EMOGA Garancia részlegből fizetendő 2005. évi közvetlen termelői támogatáshoz (SAPS) benyújtandó nemzeti kiegészítésről (top-up) szóló határozatok. A Közös Agrárpolitika végrehajtása szempontjából is kiemelendő a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalról szóló Korm. rendelet módosításai.

Fontos rendeletek az EU tagállamként való működés keretei között a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek intervenciójának, az intervenciók raktárak követelményeinek, az egyes termékpályák szabályozásának, a Nemzeti Vidékfejlesztési Terv keretében pályázható támogatások igénybevételének, a Magyar Méhészeti Nemzeti Program alapján nyújtható támogatások igénybevételének szabályozásával összefüggő intézkedések előírásai.

A vázoltakon túlmenően számos új jogszabály került elfogadásra, mint például az állat- és növényegészségügyről, a takarmányozásról, a közösségi előírások átvételéről a Magyar Élelmiszerkönyvbe, a termelői csoportokról, a zöldség-gyümölcs termelői értékesítő szervezetek támogatásáról, a mezőőrök és vadőrök szolgálati viszonyáról, a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter felügyelete alá tartozó szervek katasztrófák elleni védekezésének irányításáról és feladatairól, az iskolatej program szabályozásáról, az

állatlétszámhoz kötött támogatási jogosultságról, a Magyar Takarmánykódex kötelező előírásairól.

Az ágazat működését a hatályban lévő jogszabályokon túlmenően, összességében 2005-ben kiadott tíz törvény, két Országgyűlési határozat, tizenhét Kormányrendelet, tizenkét kormányhatározat, hét együttes rendelet, valamint 116 földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszteri rendelet szabályozta.. A rendeletek átfogták az agrárágazat teljes területét, elősegítve az EU Közös Agrárpolitikájának hazai érvényesítését, aktualizáltan az élelmiszerbiztonság színvonalas fenntartását, a mezőgazdaság termelési alapjainak hatékonyabb felhasználását, a mezőgazdasági termelés jövedelmezőségének erősítését és a technológiai fejlődést.

Budapest 2006. május „ „.

Gráf József
földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter